

ÜSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 27 iyul 2015-ci il Bazar ertəsi № 161 (6189) Qiyməti 40 qəpik

Xəbər
Ali məktəbə
girə bilməyən
nişanlı
qız özünü
asdı
yazısı sah.14-də

Gündəm

**Xaləddin İsgəndərovun oğlu
Binəqədidi necə "ikinci adam" olub?**

Rayon icra
Hakimiyyətinin başçısı
övladına və digər
qohumlarına lüks
otaqlar verib...

yazısı sah.6-də

**Bir həftə öncə iki ermənini öldürən
şəhidimizin həyat hekayəsi**

yazısı sah.3-də

Ekspert:

**"Türkiyədən sonra hədəf
Azərbaycan yox, İran ola bilər..."**

yazısı sah.11-də

**Ermənistən həmsədrlerin Bakı
danışıqlarına atəşlə cavab verdi**

yazısı sah.9-də

**Döyüldən sabiq cəbhəci
qanunsuzluqdan şikayətlənir**

yazısı sah.6-də

**Deputat Fərhad Qəribov sürücülərin
pulunu mənimsəyib**

yazısı sah.12-də

**"Kitayski Antalya"da bir
neçə saat...**

Əməkdaşımız Nabranın ən populyar istirahət
mərkəzlərində gördüklərindən yazı

yazısı sah.13-də

Yaxşı işi də pisliyə çevrilən icra başçısı

yazısı sah.10-də

**Təhsil eksperti ləğv edilmiş
universitet filiallarından danışdı**

yazısı sah.2-də

**DC-2018-də millimizin
rəqibləri məlum oldu**

yazısı sah.15-də

**Əsəbisinizsə, bu qidalardan
yeməyi unutmayın!**

yazısı sah.12-də

Münaqışə ətrafindakı situasiyada təhlükəli dönüş

"QARABAĞ DANİŞIQLARI" NA GENERALLAR QOSULUR

Kreml və İrəvan Bakı əleyhinə yeni anlaşma içində; Putinin kəşfiyyat generallarını Ermənistana yollamasının sırrı; KTMT baş katibi Bordyujadan bir gün sonra QRU başçısının da İrəvana getməsi təsadüfdümü? Rusiya "bir gülə ilə 3 dovşan" hədəfləyib...

yazısı sah.8-də

**Yangınlarla bağlı istintaq
bitir: məmurlar təlaşda**

Abid Şərifov Binəqədidi və Xətaidə yanmış binalarla bağlı istintaqın
yaxın 10 gündə yekunlaşacağını dedi; həbs edilənlər məsuliyyətin
yalnız onlara "yüklenməsi" ilə razılaşırlar...

yazısı sah.5-də

Vahid Əhmədov:

**"AZAL-da
qiymətlər 40-50
faiz aşağı
salınmalıdır"**

yazısı sah.7-də

Pənah Hüseyn
partiya sədri
seçilməsindən və
gündəmin əsas
məsələlərindən
danışdı

yazısı sah.4-də

**Əli Kərimlinin
"profil
oğruları"
yaxalandı**

yazısı sah.5-də

HDP-li deputat PKK-dan silah-sursat alarkən görüntüləndi

HDP "bizi erkən seçkidə vurmaq
istəyirsiz" iddiasını irəli sürdü

AKP-ye yaxınlığı ilə tanınan "Axşam" qəzeti HDP-li millət vəkillərinin PKK ilə işbirliyini təsdiq edən şəkil və xəber yayıb. Xəbərdə bildirilir ki, quzey İraqdan PKK-nın Suruç bölməsinə göndərilən çoxsaylı silah-sursatı HDP-li millət vəkili Faysal Sariyıldız qəbul edib.

Qəzet faktı HDP-nin PKK-nın siyasi qanadı olmasının sübutu kimi təqdim edib. Xəbərə əlavə edilən şəkildə Sariyıldızın silahları təslim alma anı görüntülənib.

Hakimiyət yaxın qəzətin bu haqda xəberi HDP-də etirazlarla qarşılanıb. HDP həmsədri Selaheddin Demirtaş twitter üzərindən açıqlama verərək xəberin bir cümləsinin belə doğru olmadığını deyib: "İndi Havadan, qurudan və media üzərindən yürüdülən hückumların tək məqsədi erkən seçkidə HDP-ni vurmaqdır. Ancaq bəsit bir işi də görə bilmək qabiliyyətiniz yoxdur. Sizi özbaşına buraxsaq belə, özünüzü bitirəcəksiniz".

Türkiyə mediası yazar ki, sözügedən xəber HDP-nin PKK ilə yaxınlığını sübut edən ilk xəber deyil. Son günlər 7 iyun seçkisində Türkiye Böyük Millet Məclisinə seçilən HDP-lilərin PKK ilə təmasları artıb. Hətta bir sira deputatlar bu təmasları tərəflər arasında dialoq yaratmaq cəhd kimi dəyərləndirməkdən çəkinmir.

□ Aygün MURADXANLI

Obama Keniyadan Efiopiyyaya yollanacaq

Keniya son onilliklər ərzində iqtisadi və siyasi cəhətdən xeyli irəliləyib. Eyni zamanda ABŞ prezidenti xəbərdarlıq edib ki, korrupsiya, terrorçuluq, etnik ziddiyyətlər, tayfabazlıq, yerliçilik kimi hallar ölkənin gələcəyi üçün təhlükə kəsb edə bilər.

Obamanın Keniyaya səfəri cüümə günü başlayıb. Bu, onun ata yurduna prezident qismində ilk səfəridir. Keniya prezidenti ilə danişqılardan sonra hər iki lider terrora qarşı mübarizədə ölkələrinin birge olduğunu qeyd ediblər.

Bazar günü prezident Obama Keniyadan Efiopiyyaya yollanacaq. Barack Obama Efiopiyyaya rəsmi səfərə gələn ilk ABŞ prezidenti olacaq.

Çərşənbə axşamı Efiopiyyada Afrika Birliyinin sammiti keçiriləcək. Obama həmin sammitdə çıxış edəcək ilk ABŞ prezidenti olacaq.

ABŞ prezidenti Barack Obama

Keniyaya səfərinin sonunda etdiyi çıxışında ölkənin əldə etdiyi nüfuzluları alqışlayaraq qarşısında duran sınaqları da qeyd edib. "Report" BBC-ya istinaden xəber verir ki, Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

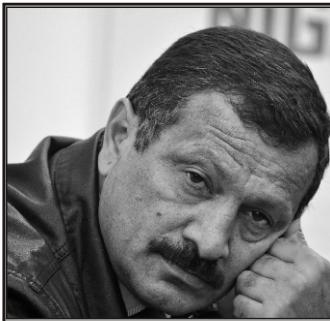
Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Obamanın təbərincə,

Yazarımız Tofiq Yaqqubluya Azadlıq!

Xəbər verildiyi kimi, iyulun 24-də günorta saatlarında erməni silahlı qüvvələri Gədəbəy rayonunun İvanovka kəndindən 12 kilometr ərazidə yerləşən Çiçəkli yaylağında hərbi hissəmizə hücum ediblər. Döyüş nəticəsində 5 itki vərib geri çəkilən ermənilər müddətən artıq hərbi xidmət keçmiş (MAXE) sərrast atıcı Fətəliyev Eldar Səxavət oğlunu şəhid ediblər.

Günün içindən

il hərbiyə çağırış üçün bildiriş vərəqesi gelmediyi qeyd etdi: "Eldara iki il çağırış vərəqesi gəlmədi. Çok narahat idi. Əsgərliyə getmək istəyirdi. Soyadı sənədlərdə sehvən qız kimi ya-

deyirdi ki, özümü orada daha rahat hiss edirəm. Bir həftə öncə iki erməni vurdur. Gələndə deyirdi ki, ermənilər çox analarımızı aşğalar qoyublar, əlimdən geldikcə qisas alacam. Telefonun ekranında prezidentimizin əşger formasında şəkli var idi. Həmişə deyirdi ki, mənə nəsə olsa, prezidentimiz uşaqlarının yaxşı yaşaması üçün əldən gələni edər. Övladlarının başsız qalmayacağından əmin idi. Erməniləri vurdudan sonra mükafat alacağı bildirildi. Amma hələ ki verilməyib. Yəqin ki, təqdim edəcəklər, o da belə oldu. 5 il önce Eldarla ailə həyatı qurmuşduq. İki azyaşlı uşaqımız - Hüseyn və İlkin var... Cox yaxşı insan idi. Onu həmişə olğudu kimi xatırlayacam. Qəlbə

"Dəyişən əqidəniz
deyil, ritorikanızdır"

İlhamiyyə RZA

Müxalifətin ağır artilleriyası kimi tanıdım Rauf Arifoglu ilə ilk tanışlığım barədə yazmaq istərdim. Yadimdardır, ABA telekampaniyası bağlanandan sonra həmkarım İlqar Əlfi ilə birlikdə bir müddət "Yeni Musavat" qəzetində proje rubrikasında öz layihəmizi davam etdirməyə başladıq. Şəxsi tanışlığım da elə onda baş tutdu.

Rəhbərlik etdiyi kollektivin ona sevgisi, redaksiyada hökm sürən işgüzar və səmimi ortam, elecə də məni və İlqar Əlfini necə ürəkdən qarışılması onun haqqında fikrimin formallaşmasında əsas oldu. Düzü, müxalif düşərgə insanların TV-də çalışanlara, kimliyindən asılı olmayaraq, bir yad münasibətinin olmasına alışmışdım.

Baxmayaraq ki, dövlət televiziyyasında çalışsam da, onlara olan rəğbətimi heç vaxt gizlətmir, hətta sərgiləyirdim. Tədbirlərinə qatılır, müsahibələr verir, bir sözə, TV-də çalışan başqa həmkarlarının hər addımda ehtiyat edib müxalifətlərdən uzaq dayanlığı bir zamanda, mən bundan çəkinirdim.

Jurnalist olaraq, tənqidçi mövqedə olan, problemlərdən yaranan həmkarlarım əqidəcə mənə də yaxın idilər və TV-də çalışduğum müddətdə bacardığım qədər özüm də daha çox insanları narahat edən mövzulardan verilişlər hazırlayıb problemləri göstərməyə, onların həlli yollarını aramağa çalışırdım.

Beləliklə, ABA qapandıqdan sonra "Yeni Musavat"da çap olunmağa başladım. Və həmin vaxtdan etibarən, mən Rauf bəyi siyaset adamından dərəcədə qəzetçi, mətbuat adamı kimi qəbul etməyə başladım. Həqiqətən, məsələnin bu tərəfi ağır gəldi.

Bu gün Rauf bəyin partiya sıralarından çıxmışdır, bir daha bu qənaətimdə yanılmadığımı göstərdi. Qəzetçilik sahəsinə, heç şübhəsiz, liderlik edən "Yeni Musavat" kimi bir mətbuat orqanın baş redaktorunun partiya funksioneri olması mənim cavab tapmadığım bir sual idi. Həmişə düşünmüştəm ki, jurnalist siyasi baxımdan bitərəf olmalı, cəmiyyətə dürüst, balanslı informasiya verməsi üçün heç bir siyasi partiyaya mənsub olmamalıdır.

Bu gün Rauf bəyin doğum günüdür (Yazı iyulun 23-də qələmə alınib-red.) Amma ad ad günü deyil. Mətbuat adamı kimi mükafat alması, Müsavat Partyasından istəfa vermesi məhz bu günlərdə geniş müzakirə olunmaqdadır. İstər peşə bayramı, istərsə də özəl bir gündə ancaq xoş sözələr deyilməli olduğu halda, təbriklərlə yanaşı, onu qınayanların iradlarını da eşitmək heç də xoş olmamalıdır.

Amma bütün bunlar Rauf bəyin fəaliyyətinin cəmiyyətin diqqət mərkəzində olmasının və ictimai figura olaraq əhəmiyyətinin göstəricisidir.

Rauf bəy, siyaset adamları sizi əqidənizi dəyişməkdə ittiham etdiyi bir vaxtda, mən sizi qəzetçiliyə münasibətdə sadiq qalmağınız münasibətə təbrik edirəm. Dəyişən sizin əqidəniz deyil, ritorikanızdır. Və bu dəyişkənlik peşəkarlıq baxımından ciddi ireliliyədir.

İnanıram ki, aldığınız mükafatlara və prezidenti "söymədiyiniz" (əsas iradlardan biri) baxmayaraq, bundan sonra da dövlətin bütün eşelonlarına münasibətdə tənqidçi mövqe sərgiləməkdən çəkinməyəcəksiniz. Özü də bundan sonra bu mövqe müxalif partiya mənsubunun mövqeyi yox, pisliklərə qarşı daim müxalifətdə olan bir qəzetçi mövqeyi olaraq daha kəskin olacaq.

Yeni yaşıınız, yeni missiyanız mübarek!

Bir həftə önce iki erməniyi öldürən şəhidimizin həyat heykəlesi

Fətəliyevlər ailəsi oğlanları ilə qürur duyurlar: "Valideynləri olaraq həyatımız məhv oldu, amma bilirik ki, Vətən üçün şəhid oldu..."

Şəhid hərbiçimiz iyulun 25-də doğulduğu İvanovka kəndinin qəbiristanlığında torpağa tapşırılıb. Axşam saatlarında mərhumun ailəsinə, yanınaqına başsağlığı vermek üçün yaşıdları ünvana yollandıq. Hava qaralmasına baxmayaq, çoxlu sayıda insan var idi. Hər kəş şəhid herbiçimizin qərəmanlığını danışındı.

Mərhumun ailəsi üzgün idi. E. Fətəliyevin atası Səxavət Fətəliyevin oğlu ilə bağlı fikirlərini ala bilmədi. Ata, sadəcə, oğlunun ölümü ilə sözlerinin bitdiyini söylədi.

Şəhid hərbiçimizin anası Nazan Fətəliyeva ilə səhbet etdi. Ana göz yaşları ilə hissələrini

zilmişdi. Başqa adamlar olsalar bundan istifadə edərdi, hərbiyə getməzdi. Amma oğlum israrla müraciət edib, soyadını düzəldirdi və əsgər oldu. Hərbidən qayıtdıqdan sonra yenidən getmək istəyəndə razı olmadı. Təkid etdi və sonunda razı oldum... Valideynləri olaraq həyatımız məhv olsa da, onunla fəxr edirik. Çünkü torpaqlarımız uğrunda şəhid oldu. Məzuniyyətə bu ayın axırı çıxası idi. İcaze kağızı belə yazılmışdı.

Qonşular da mərhumla bağlı xatırılardan, onun necə

təmiz, düzgün adam idi. Onu tanıdığım gündən heç vaxt bize yalan danışmadı. Doğru yolla gedən, heç kimə ilişməyən adam idi. Sonuncu dəfə üç gün qabaq evdən çıxdı. Dedi ki, qayıdaqam. Amma o gedən getdi. Özü de birdəfəlik..."

Mərhumun həyat yoldaşı bu yerde göz yaşlarına hakim ola bilmədi.

Fətəliyevlər ailəsinin yaxın qohumu Mustafa bəy də mərhumla bağlı xatırılarını bizimle bölüşdü: "Hər kəs üçün canını verəcək qorxmaz insan idi. İlk

Xanımı Nərmənə Fətəliyeva: "Həmişə deyirdi ki, mənə nəsə olsa, prezidentimiz uşaqlarının yaxşı yaşaması üçün əlindən gələni edər"

olmasından, igidiyindən danişdilar.

Şəhidimizin həyat yoldaşı Nərmənə Fətəliyeva onun itkisi ilə barışmanın ömrünün axırına qədər ona çətin olacağını söyledi: "Eldar əvvəlcə hərbi xidməti ni başa vurdu və qayıtdı. Sonra könüllü getdi. Sərrast atıcı idi. Post təhlükəli olduğundan çox yalvardıq ki, ön cəbhəyə çıxma, ayaşlı övladların var. Amma

dəfə onu Ləzim dərəsi deyilən yerə göndərmişdilər. Amma könülü önlən xəttə çıxdı. Heç kim onu etməzdə. İstəyirdi ki, qəhrəmanlıq göstərsin, qəhrəman olsun. Sonda da buna nail oldu. O, bir ailədən yox, hamimizdən getdi. Allah onu bu dünyadan etdi, o dünyasından etməsin. Qəbri nurla dolsun".

□ Cəvənşir ABASLI, Gədəbəy
Fotolar müəllifindir

Xəbər verdiyimiz ki-
mi, iyulun 25-də
Azərbaycan Xalq
Partiyasının
(AXP) III qurultayı keçirilib. Qurultayda sabiq baş
nazır Pənah Hüseyn yenidən partiyanın sədri seçilib. Qurultay zamanı ölkədəki ictimai-siyasi vəziyyət müzakirə olunub, şəkilərdə iştirak və digər aktual ictimai-siyasi məsələlərlə bağlı partiyanın mövqeyi müəyyən olunub. Qeyd edək ki, qarşidan şəkilər gəlir və həslilik müxalifət düsərgəsində şəkilərlə bağlı hər hansı ciddi hərəkətlilik müşahidə olunmur.

Yeri gəlmişkən, ötən həftə qəzətimizə müsahibə verən Pənah Hüseyn mehz demokratik müxalifət düşərgesində passiv durum və inteqrasiya istiqamətində ürekaçan olmayan durumu tənqid etmişdi. Pənah Hüseynlə söhbətimiz də partiyanın seçkiler və ölkədəki siyasi vəziyyətlə bağlı qərarı, təklif etdiyi siyasi aktivlik kursunu davam etdirib-etdirməvəcəyi ilə bağlı oldu.

- Pənah bəy, KİV-dən məlumdur ki, iyulun 25-də Azərbaycan Xalq Partiyasının qurultayı oldu və siz yenidən növbəti dönmə üçün partiyanın sədri seçildiniz. Əvvəla, təbrik edirik. Lakin belə bir sualı da veririk ki, sizdən hansı gözləntilərə görə yenidən partiya sədri secdilar?

- Azərbaycan siyasi heyətində ən son təcrübə siyasi böhran dövrlerində partiyalar- da zərurətdən irəli gəlməyən, yalnız demokratik prosedurlar naminə eksperimentlərin, o cümlədən lider dəyişikliyinin xeyirdən çox zərər getirə biləcəyi qənaəti yaratmışdır. Bu baxımdan çətin ki, indi belə eksperiment həvəskarları tapılsın. İkinci, AXP hazırda çox məhdud siyasi, təşkilati resurslarına rəğmən özünün siyasi proseslərə təsir baxımından nisbi güclü dövrünü yaşıyır. Təsadüfi deyil ki, Qurlayda iştiraka rəsmən nümayəndə olan əlli doqquz nəfərlə yanaşı bir o qədərə yaxın da feal və təəssübkeş qatılışdı. Qurlayda çıxış edənlər bir qədər də subyektivizmə gedərək bunu əsas etibarı ilə mənim adımla bağladılar və irəli sürdüyüm fikir və ideyaları geçəkləşdirmək üçün mənə

**“Mən Azərbaycanda fəaliyyət
göstərən partiyaları birləşdirməyin
mexanizmini bilirəm”**

imkan verilməsi mövqeyindən çıxış etdilər. Yeri gəlmişkən, fürsətdən istifadə edib onlara etimadlarına görə sizin qəzet səhifəsindən də təşəkkür edi-ram

- *Siz zaman-zaman fikir və ideyalar irəli sürürsünüz. Qurultaydakı çıxışınızda hansı yeni takliflər, fikirlər səsləndirdiniz ki, üzvlərinizda dediyiniz övqat yarandı?*

- Qurultayda mövcud siyasi durum və AXP-nin perspek-

tıvləri, vəzifələri barədə geniş çıxış etdim. Bəzi tezisler sizin oxucular üçün də maraqlı ola bilər deyə burda da özətləmək istəyirəm. Birincisi, mövcud maliyyə-iqtisidi, sosial, siyasi və geosiyasi böhranın avtoritarizmdən demokratiyaya yarpaq keçidi neinki kənara qoyur, eksinə, onun reallaşması üçün əlverişli şərait, şans yaradır. İkincisi, demokratiyaya keçidin əsas siyasi mexanizmi olaraq ictimai etimada malik parlamentin formallaşmasına nail olmaq lazımdır. Bunun açılımı cari situ-

naye inqilabı vasitesiyle. Buzda necə baş verdi? Üç əsas yolla. Sovet dövründəki ictimai-dövlət emlakının oğurlanması, korrupsiya və dələduzluq yolu ilə. Lakin nə olur-olsun, proses başa çatmışdır. İndi Azərbaycan hökuməti üzvlərinin əksəriyyəti vaxtlarının çoxunu dövlət vəzifəlerinin icrasına yox, loru dillə desək, obyektlərinin idarə olunmasına sərf edirlər. Əslində aşağılıara qədər vəziyyət beledir. Hətta yerli icra hakimiyyəti orqanları işçilərini, orta səviyyəli hüquq-mühafizə orqanı işçilərini

ratik siyasi müxalifətin birləşməsi, idealda bir superpartiya şeklinde konsolidasiyasından ibarətdir. Mən "seçkilərdən sonra partiyaları birləşdirəcəyik" deyərkən bunu nəzərdə tuturam. AXP-nin III Qurultayında açıq ifade etdim, nümayəndələrə müraciət etdim. Siz kömək edin, əvvəlcə AXP-ni say və proseslərə təsir baxımdan bəlli bir həddə qədər gücləndirək, mən bu partiyaları birləşdirməyin düsturunu bilirəm. Onlar birləşmir, biz onlara birləşərik! Bizim üçün ad və s. bu kimi məsələlər önemli

- Pənah bəy, hər halda mövqeyinizdə ziddiyəti özü-nüz görüb hiss etmirsiniz-mi? Bir tərəfdən yeni ortamdan, digər tərəfdən və-ziyətin ağırlaşmasından danışırsınız?

- Mənim dediyim də ondan ibarətdir ki, vəziyyətin özü ziddiyətlidir və məsələ prosesdə

Digitized by srujanika@gmail.com

“Demokratiyaya keçidin əsas siyasi mexanizmi Milli Məclisdə müxalifətin əhəmiyyətli sayda və şəkildə təmsil olunmasıdır”

Ponah Hüseynden Önemli Açıklamalar

AXP sədri iqtidar-müxalifət münasibətləri, qarşidan gələn parlament seçkiləri və ölkənin idarəolunması haqda olduqca marağlı təkliflər isəli sürür

**“İndi Azərbaycan hökuməti üzvlərinin
əksəriyyəti vaxtlarının çoxunu dövlət
vəzifələrinin icrasına yox, loru dillə
desək, obyektlərinin idarə olunmasına
sərf edirlər”**

asıyada Milli Məclisde müxalifətin əhəmiyyətli sayda və şəkildə təmsil olunması deməkdir. Azad, ədalətli, demokratik seçki şəraiti strateji hədefini qətiyyen kənara qoymayaraq belə bir parlamentin hansısa bir keçid formasını bu ilki seçkilərdən yararlanaraq iqtidarla siyasi razılaşmalar yolu ilə yaratmağın mümkünlüyü sınadandan keçirilmelidir. Altını çizməqlə ki, bu yanaşma "müxalifət deputatları" təyinatını yox, əksinə, mövcud şərtlər daxilində heqqi seçki rəqabetini nəzərdə tutur. Üçüncüüsü, ölkədə olıqarxlarsız hökumət, nazirlər kabinetini yaradılmalıdır. Azərbaycan siyasi sisteminin sonrakı inkişafı həllədici şəkildə siyasi hakimiyyətin iqtisadi hakimiyyətdə məsafələnməsi, iqtisadi hakimiyyətin siyasi hakimiyyətdən ayrılması, daha sadə şəkildə desək, yəni mövcud hakimiyyət üzvlərinin siyasi postlardan

yerlerinde tapmaq olmur. Beşinləri bizneslərinin işləri ilə məşğuldur. Bu adamları göndərmək lazımdır ki, gedib həmin işləri ilə məşğul olsunlar və büdcənin, sosial fondların vergisini, ödənişlərini versinlər. Sizlə tam inandırıram ki, onlar özlərinə, mülkiyyətlərinə qarantiya əldə etmək üçün bu gün böyükleri qanun, hüquq, demokratiya, müstəqil məhkəmə barədə bizdən bərk danişmağa başlayacaq, çalışacaq - canlarını, mallarını bu yola qoyacaqlar. Bu, kapitalın təbiətidir. Kapital azadlıq, qanun, hüquqi təminat isteyir, istəməklə qalmır, bunu əldə edir. Size hazırkı iqtidarda təmsil olunan nazir, komitə sədrlərini demokratiya uğrunda mübarizlər şəklində görəmək komik gəlir, deyilmi? Onları vəzifələrində uzaqlaşdırın, sonra danışaq. Görəcəksiniz ki, Soros bunların yanında necə qəlet edir! İndi bezi dostlarda özlərini çoxbilmiş sayıb, "bəs daha təpedəkilər" deyib, bizdə sehv tutmağa, bizi yarımcıqlıqda, cəsarətsizlikdə ifşa etməyə tələsməsinlər. Yumşaq keçidin qaydası budur. Yumşaq keçid sxemdə istisnaları, hakim siyasi iradə ilə sazişləri, mütləq olaraq nəzərdə tutur. Demokratiyaya yumşaq keçidin, bunun başqa adı ilə ifadə etsək, eks halda, labüb olan böhrandan, sarsıntılardan qurtulmağın digər siyasi siyasi mexanizmi demok-

**“Seçkide qeyd-sərtsiz iştirak
edəcəyik”**

deyil. Ancaq səylərimizin ciddi qarşılılanması üçün gərək əvvəl işləyək, real stukturə çevilək ki, bu baxımdan da bu ilkii seçkilərdə real uğur fəvqəladə əhəmiyyətli ola bilər. Yəni ictimai etimada malik parlament, oliqarxlarsız kabinet, müxalifət partiyalarının birləşdirilməsi. Biz əslində digər partnyorlarımıza birlikdə bu istiqamətde son bir ilə yaxın müddətdə sıfır imkanlarımız olduğunu nəzərə alsaq, əməllicə yeni ortam yarada bilmışik. Bu başqa məsələdir ki, ölkədə ümumi vəziyyət ağırlaşmaqdə davam etməkdədir.

bu ziddiyətin həllindən asılıdır. Bu ziddiyyətlər biri birini istisna etməkə yaxşı biri-birini həmdə ehtiva edir, şərtləndirir. Mən yuxarıda qeyd elədim bir daha təkrar edərəmm. Məhz indiki və günü-gündən ağırlaşan maliyyə-iqtisadi, sosial, siyasi və geosiyasi böhran demokratiyaya yumşaq keçid üçün şərait, şans yaradır. Və seçkilərdə iştirak barədə siyasi qərar verərək AXP bu çıxış nöqtəsini əsas götürür.

lər. AXP-nin öz qurultayında seçkilərdə iştirak barədə siyasi qərar vermesinin bir məqsədi də ondan ibarətdir ki, demokratik düşərgənin bu seçkiləri boykot mövqeyinə keçməməsinə təsir göstərsin. Seçkilərdə iştirak, iqtidarla seçki məsələlərində siyasi saziş və razılaşmalar təklifi insan hüquq və azadlıqları uğrunda, hazırda bunun Azərbaycanda simvolu, işarəsi də qeyd-şərtsiz siyasi məhbus, siyasi təqib qurbanlaş-

- *Yeri gəlmışkən, siz seçkilərdə qeyds-şərtlər istirak baradə qərar verərkən, müxalifat düssərgəsindən “nəticəsi əvvəlcədən bəlli olacaq seçki adlı tamaşaşa rol almağa hazırlaşmırıq, hər seyi əvvəldən bəlli olan seçkidiə istirak etməyəcəyik” bəyanatları səsləndirildi.*

Rövşən Əliyev rəsədi ilə 2019-cu ilin 10 dekabr tarixində keçirilmiş əlaqədar qeyd edim ki, AXP qurultayı “Azerbaycanda siyasi məhbəs və siyasi təqib problemi”ne dair sərt bəyanat qəbul etdi və Qənimət Zahidin qohumları ilə bağlı ən son faktlar da daxil olmaqla bu təqibləri pislədi.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Kaan RÖVSANOĞLU

Binəqədi rayonunda 15 nəfərin ölümüne, 56 nəfərin isə xəsaret almasına səbəb olan dehşətli yanğından iki aydan çox vaxt keçədə, hadisə ilə bağlı bir sıra suallara hələ də aydınlaş gəlməyib.

Yanınlı bağlı yaradılan dövlət komissiyasının sədri Abid Şərifov ANS-e müsahibəsində istintaqın yaxın 10 gündə bitəcəyini açıqlayıb. Qeyd edək ki, yanından dərhal sonra poliuretan məmulatını istehsal edən "Qlobal Stone" MMC-nin baş direktoru Uğur Beşirov, "Global Construction" MMC-nin sədr müavini Ələkbər Əsgərov, 2012-2013-cü illerde Binəqədi rayon mənzil-kommunal təsərrüfat birləşinin rəisi işləmiş rayon icra həkimiyətinin təsərrüfat şöbəsinin müdürü Ədalət Rəcəbov və Binəqədi rayonu, 72 sayılı mənzil-kommunal istismar sahəsinin rəisi Nizami Orucov Cinayət Məcəlləsinin 225.2-ci (ehtiyatsızlıqdan zərərcəkmış şəxsin ölümüne və digər ağır nəticələrə səbəb olan yanğıntıhlıksızlıyi qaydalarını pozma) və 308.2-ci (vəzifə selahiyətlərindən sui-istifadə ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək barelərində məhkəmənin qərarları ilə 4 ay müddətinə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Bundan sonra daha bir sensasiyon həbs gerçəkləşdi. Belə ki, 2012-2013-cü illerdə Binəqədi Rayon icra Həkimiyəti başçısının birinci müavini işləmiş Qəzənəfər Novruzov tutuldu. Onun bəresində də 4 aylıq həbs qətimkan tədbiri seçildi. Qəzənəfər Novruzov Naxçıvan Muxtar Respublikasının daxili işlər nazirinin müavini, general-major Səbuhi Novruzovun qardaşıdır. Səbuhi Novruzov isə Naxçıvan Ali Məclisinin sədri Vəsif Talibovun bacısının həyat yoldaşdır.

Xatırladaq ki, Xətaidəki binada baş verən yanım da eyni

Yangınlarla bağlı istintaq bitir: məmurlar tələsədə

Abid Şərifov Binəqədidə və Xətaidəki yanınlara bağlı istintaqın yaxın 10 gündə yekunlaşacağını dedi; həbs edilənlər məsuliyyətin yalnız onlara "yüklenməsi" ilə razılaşmışlar

Abid Şərifov

icraatda birləşdirilərək Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsinə aراسdırılır. Prezidentin göstərişindən sonra Xətaidəki poliuretan üzüllük binanı üzərə "TNH" selahiyətli Fərid Sadıqov, şirkətin direktoru Zaur Əşrefov, şirkət direktorunun tikinti işləri üzrə müavini Nüsrət Muxtarov da saxlanaraq barələrin-

də həbs qətimkan tədbiri seçilib. Baş Prokurorluğun bu müddət ərzində yalnız onu bildirib ki, istintaq davam edir və hadisənin baş verməsində teqsiri olan digər vəzifəli şəxslərin tam dairəsinin müəyyənləşdirilərək onların məsuliyyətə cəlb olunması istiqamətində istintaq əməliyyat tədbirləri aparılır.

Xəbərlərə görə, dövlət komissiyası təkəcə Binəqədidə deyil, həmçinin Xətaidəki yanınlara bağlı da tam hesab hazırlayıb prezidentə təqdim etməlidir. Dövlət Komissiyası her iki binanın niyə və nədən yanması ilə bağlı dəqiq məlumat verməli, bu işdə məsuliyyətsizlik edən bütün dövlət qurumlarının adını çəkməlidir. Çünkü dövlət başçısı komissiyanın iclasında "hami məsuliyyəti bir-birinin üzərinə atmaq istəyir" deyərək hüquq-mühafizə orqanlarından ciddi araşdırma tələb edib. Bu

ta görə, əslində istintaqın tam yekunlaşmasından səhəbet getmir, cünki əsasən də Binəqədəki yanınlara bağlı həbs edilənlər məsuliyyətin yalnız onlara "yüklenməsi" ilə razılaşmışlar. Qəzənəfər Novruzovun istintaqda verdiyi ifadəsində isə Binəqədənin icra başçısı Xaləddin İsgəndərov bareədə şok məlumatlar açıqladığı deyilir. Məlumatda görə, Xətaidəki yanmış bina ilə bağlı gözlənilməz həbslər də icra başçısı Razim Məmmədovu çıxılmaz vəziyyətə salıb. Bu işdə həbs edilənlər də məsuliyyəti Xətaidəki icra Həkimiyətinin yetkililərində görürlər.

Avqustun 5-dən sonra icra başçısının "təmizlənməsi" prosesinin başlayacağı haqda xəbərlər təsdiqlənərsə, ilk sırada Binəqədənin icra başçısının olacaq şübhə doğurmur.

□ "Yeni Müsavat"

fildən gələn mesajdan sonra yalançını evinə qədər qovmaq istədik. Görün nələr baş verdi...

Öncə bizə bu fotoda gördüyüünüz mesaj geldi. "Azadlıq Qəzeti" deyilən bu profilin sahibi əməkdaşlarımızdan birinə onun cilpaq şəkillərinin yayıldığını və www.kitabevi.az/pages ünvanına girib, şəkillərə baxa biləcəyi haqda mesaj göndərdi.

Biz deyildiyi kimi də etdik: göndərilən linkə daxil olduğ.

Əli Kərimlinin "profil" öğrencileri" yaxalandı

Son günler "Azadlıq" qəzetinin facebook profilinin sosial şəbəkələrdə kiber-cinayətkarlıqla məşğul olması haqda xəbərlər dəlaşirdi.

"Azadlıq Qəzeti" profilini vəsitsən istifadəçilərin şəxsi profilin oğurlanması, sonra həmin oğurluq profildən AXCP sədriin səhifəsinin bəyənilməsi, rəqiblərinin təhqir olunması haqda informasiyalar yayılırdı.

Bütün bu deyilənlərin heq-iqt olub-olmadığını yoxlamaq

üçün araştırma aparmağı qərra alıq. Daha doğrusu, bu pro-

səbəbdən də komissiyanın sədri Abid Şərifov hələ bir müddət əvvəl "heç kimin məsuliyyətini üzərimə götürən deyiləm" kimi mesaj göndərərək bir neçə məmuru çətin sınaq gözlədiyinə işaret edib.

A.Şərifovun istintaqın 10 güñə yekunlaşacağı deməsi onu göstərir ki, prezident bu məsələni diqqətde saxlayır və güman ki, yaxın günlərdə dövlət komissiyasının iclası keçiriləcək. Redaksiyamıza daxil olan məluma-

Qarabağ və Azərbaycanın imici...

Hüseynbala SƏLİMOV

sonunda presidentlərin görüşcəyi haqda xəbər Qarabağ ətrafindakı söz-söhbətə, hətta şaiyələrə bir qədər aram verdi desək, yanılmarıq. Düzdür dərhal sual da yarandı: ortalıqda hansısa bir razılaşma var, yoxsa prezidentlərin görüşünü həmişə olduğu kimi sıradan bir görüş hesab etmək lazımlı gələcək? Doğrusu, bu sualın inandırıcı cavabı yoxdur.

Əslində Qarabağ ətrafinda şayılərin yaranması bizim siyasi gerçəklilikin əcaib təzahürüdür. Belə olmamalıdır, insanlar həqiqəti bilməli, prosesdən hali olmalıdır. Diplomatik qaydaları inkar etmirik, prosesə ziyan vurmamaq üçün bəzən, hətta əksər hallarda, danışqlarla bağlı təfərrüatlar açıqlanır.

Amma üç ildən, beş ildən bir xarici siyaset idarəsinin hesabatla çıxış etməsinə nə var? Bunu da etmək çətindirmi? Təessüf ki, ölkədə hələ də belə bir qənaət qüvvədədir ki, insanlar həqiqəti bilməsələr də olar, əsas odur ki, onlar öz hökmətlərinə inansınlar...

Amma belə olmalıdır? Həkimiyət belə hesab edir ki, Qarabağ problemini həll etmek üçün cəmiyyət onlara müdətsiz mandat verib. Gəl, heç bir vaxt belə olmur...

Bu vaxta qədər bunun belə olmasının isə bir səbəbi var: həkimiyət ictmai rəydən, seçicilərin sanksiyasından asılı deyil. Belə bir asılılığının olmaması da ölkədəki siyasi sistemin əcaib özelliklərindən biridir...

Mənim yadıma əvvəlki dövrlər gelir. Biz o vaxt deyirdik ki, ölkənin demokratikləşməsi həm də Qarabağ probleminin həllinin şərtlərindən biridir. Təessüf ki, bu tezise axır vaxtlar diqqət yetirilmir. Ölkənin içinde yaranmış arxayıncılıq, cəmiyyətin hökumət haqqında nə düşünməsinin fərqinə varılmış ölkənin xaricdəki imicilərə bağlı da arxayıncılıq, hətta deyirdik ki, etinasızlıq yaradır...

Amma bu, çox yanlış mövqedir. Bəli, biz deyə bilərik, Avropanın, onun institutlarının Azərbaycan haqqında nə düşündürdü bizi maraqlandırmır.

Amma bu, çox yanlış mövqedir. Bunun fəsadları hələ bir müddət sonra özünü biruza verəcək. Dövlətlər özlərinin xəricdəki imicilərinə həssas olmalıdır və bir qayda olaraq həssas da olurlar....

Yalnız avtoritar rejimlər başa düşür ki, nə qədər çalışalar da özlərini sevdire bilməyəcələr. Ona görə də onlar öz siyasi aqibətləri ilə barışmali olur və gec-tez yalnız etinasızlıq nümayiş etdirməklə özlərinin psixoloji durumlarını tənzimləyirlər...

Həm də bir məsələni yaddan çıxarmaq lazım deyil. Bir siyasi sistem haqda qərar qəbul edilərkən əvvəlcə onun obrazı formalasdırılır. Bu, o qədər mənfi obraz olur ki, həmin avtoritar siyasi sistemə qarşı yönəlmış bütün sanksiyalara bir növbət qazandırı...

Xaricdə Azərbaycan və onun siyasi sistemi haqda obraz yaratmağa cəhd edən təbii ki, birinci növbədə erməni lobbisi dir. Biz bir çox hallarda dediklərimizin, bəyanatlarımızın fərqində olmuruq. Amma bunları erməni lobbisi də eşidir və özü qeyd edir...

Erməni lobbisinin bütün fəaliyyəti ona yönəlib ki, ermənilərin Azərbaycanda yaşamasının mümkün olmamasına dün-yani inandırıa bilsin.

Biz də özümüzün axira qədər diqqətə düşünülməmiş bəyanatlarımızla sanki həmin lobbinin dediklərini, təbliğ etdiklərini təsdiqləyirik. Amma belə olmalıdır? Təbii ki, yox...

Sözsüz ki, ölkədə hansısa siyasi sistemin olması onun ərazisini işgal etməye əsas vermir. Amma ermənilər çox fəndigirdirlər. Onlar özlərinin siyasi "qurum"larını elan ediblər və bu "qurum"u Azərbaycandan ayırmaya cəhd edir, özləri haqqında azadlıqla can atan, "azadlıqsevər" bir xalq obrazı yaratmağa cəhd edirlər...

Bəs bizə nə gəlib? Biz niyə yaxşı adımızı yaman edirik?... Mən başa düşürəm, bizim kimi müstəqil adamların dediklərinin, yazdıqlarının fərginə varmırlar və ən yaxşı halda deyirlər ki, qoy, özləri üçün danışınlar...

Amma biz özümüz üçün danışmırıq, özümüz üçün yazmırıq. Ən azı ona görə ki, bu ölkə həm də bizim ölkəmizdir və onun taleyi bizim üçün heç də əhəmiyyətsiz deyil...

Həm də heç kimə haqq verilməyib ki, ölkənin adına hənsiha formada xələl getirsin. İstəməzdik ki, Azərbaycanın xəricdəki siyasi obrazı və imici yalnız bu ölkənin vətəndaşlarına siyasi sığınacaq vermək üçün yararlı olsun...

Bəlkə de kiməsa bu, xoşdur. Amma bizim bu ölkəni tərk etmək və haradasa siyasi sığınacaq almaq fikrimiz yoxdur, biz taleyimizi birdəfələk bu ölkə ilə bağlamışaq və bundan peşənəm də deyilik, cünki insan valideynləri kimi vətənini də seçmir...

Həm də belə hesab etmirik ki, Azərbaycan əbədi olaraq bir siyasi qüvvə və bir siyasi sistemə bağlı olacaq. Ola bilsin, kimsə özlüyündə belə fikirləşir və yalnız və yalnız bu ssenari üzərində "futuroloji" konsepsiya qurur. Amma biz bunu isteməzdik...

Dizbalaq fətvası

Samir SARI

Rəhmətlilik şair Xəlil Rza Ulutürk sağ olsaydı, yə qin ki, danişğında "şortik" və "kislota" sözü işlətdiyinə görə Hafiz Hacıyevin boğazına əri dilmiş qırğışın tökməyi tövsiyə edərdi. Ağsaqqal ziyalımız ana dilimizin qayımasına çox qalırı, bu məsələdə xeyli həssas idi.

Gerçəkdən də gül kimi "sulfat turşusu" termini varsa, "kislota" nədir? Düzdür, indilikdə "şortik" sözünün bir kəlməlik əvəzedicisi yoxdur. Gərək ya "qısa şalvar" deyək, ya da nəsə başqa bir şey. Mən "dizbalaq" təklif edirəm, yəni balağı dizdən olan şalvar.

İndi keçək əsas məsələyə. Bildiyiniz kimi, Hafiz Hacıyev qısa şalvar geyen vətən oğullarına qarşı böyle bir fətva verib, deyib ki, onların qıcasına sulfat turşusu atmaq lazımdır.

Belə bir qəddarlığın həyata keçirilməsində məqsəd qısa şalvar geyinmiş eloqluların qılıqını yandırıb eybəcərləşdirməkdir ki, onlar bir daha mentalitetimizə zidd geyimlər geyməsinlər.

Bilməyənlər onu da bilsinlər ki, o andır sulfat turşusu düşdüyü yeri pis yandırır, elə yandırır ki, eybəcər ləkəsi qalır. Bu kimyəvi maddə ələ, ayağa, bədənin görünməyən yerlərinə düşəndə yenə birtəhər təhəmmül etmek olar, amma üzə, boyuna dəyəndə çox pis fəsadlar törədir.

Qısa şalvar geyen kişilərin qıçına sulfat turşusu tökülməsini tövsiyə, hətta əmr edən Hafiz Hacıyev yandırılmışlı bədən üzvünü seçərkən əslində bir qədər humanistlik edib. O, başqa əzələləri da tuşuda bilərdi.

Ancaq bir əngəl var ki, sulfat turşusunu hələm-hələm əldə etmək mümkün deyil, yəni dükanda satılmır. Nə də bunu kustar üsulla düzəltmək mümkün deyil ki, tut araqı çəkən tanışlardan "mən bir butulka sulfat turşusu çək, əlimdə savab işim var" deyə xahiş edəsən.

Vikipediya bu kimyəvi maddə barədə yazır: "Susuz sulfat turşusu adı şəraitdə rəngsiz, iysiz, yağabənzər ağır mayedir, 10,45°C-də donur, 296,2°C-də qaynar. Qatı sulfat turşusu bütün metallarla reaksiyaya girir, ... qızdırıldıqda bütün metalları (qızıl və platin müstəsnə olmaqla) oksidləşdirir. Durulaşdırılmış sulfat turşusu gərginlik sırasında hidrogendən solda yerləşən bütün metallarla (qırğışından başqa) reaksiyaya girir".

Ona görə də qısa şalvar geyinən bəylər və xanımlar çox da narahat olmasınlar, hər ürəyi istəyen onların qıçına H₂SO₄ (andırın kimyəvi tərkibi beledir) maddəsi ata bilməz. Bunu eləsə-eləsə, yalnız qəsədə dolanlar, qatı fanatiklər, namus-qeyret qarovalıcuları edə bilər.

Ölkəmizdə beledələri də var, əlbəttə. "Sahil" bağında it gəzdirəkən "namus üstə biçaqlanan" gəncin, parkda sevgilisini ilə busə mübadiləsi edərkən öldürülən cavanın, sevgilisini lifte ötürüb geri dönerkən ürəyindən biçaqla vurulan aşiqin acı taleyini yada salanda hiss edirən ki, topuqdan diza qədər olan 20-25 santimlik qılıq (eləcə də hamar və şümal) ezanın, anatomiya terminləri ilə desək, qamış və incik sümüklər olan hissənin görünməsinə görə adamı kesici-deşici alətlərə yaralaya bilərlər. Hətta hückum nəticəsində büzdüm sümüyünün yerləşdiyi nahiyyə xətər dəyməsi ehtimalı da var.

Bəs prezidentliyə keçmiş namizədi belə bir fətva verməyə nə məcbur edir? Milli mentalitetmi, dini heysiyyatmı, yoxsa siyasi populistikliyi?

Bir çoxları sonuncudan quşqulanır. "Havalanıb" dəyənlər də var. Bəzi biləndər adamlar isə deyirlər var ki, Hafiz müəllimin son illərdə verdiyi bəyanatlar və açıqlamalar psixiatrlar tərəfindən təhlil olunarsa, onun ruhi sağlamlığında problem olmadığı meydana çıxar. Heç bir problem yoxdur artıq.

Hətta sizə deyim ki, tamam əksinə ola bilərdi. Əgər həmin o "şortik fətvası"nın iranlı axundlardan biri versə, "Bakıda kişilər qısa tuman geyir, din əldən gedir" deyə haray salsayıdı, sizi əmin edirəm ki, hamidan birinci mənz Hafiz Hacıyev qısa şalvar geyib bulvara çıxar. Heç bir problem yoxdur artıq.

Adam bu dərəcədə prinsipialdır. Amma yaxşı olar ki, danişğında "kislota" və "şortik" sözləri də işlətməsin.

Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Xaləddin İsgəndərov medianın "ulduz"una çevrilib. Yaxın qohumu, vergilər naziri Fazıl Məmmədovun dəstəyi ilə Binəqədi icra başçısı təyin edilən X.İsgəndərovun özbaşnalıqları haqda göxsəyli şikayətler çoxdan vardi.

Amma mayın 19-da bu rayonda 16 mərtəbəli binada baş verən dəhşətli yanğından sonra X.İsgəndərovun və başına yığıdıq qohumlardan ibarət komandasının əməlliəti barəde məlumatlar daha da artı. Prezident İlham Əliyevin iyulun 13-də keçirdiyi müşavirədə Fazıl Məmmədovun nazirliyini sərt tənqid etməsi X.İsgəndərovun toxunulmaz hesab etdiyi kreslosunu xeyli laxladıb. İddialara görə, X.İsgəndərovun əməlliəti ile bağlı dosye hazırlanıb. Məlum olub ki, icra başçısı olduğu cəmi bir neçə il ərzində yığıdıq xəraclar sayəsində X.İsgəndərov iri oliqarxa çevrilib.

Belə ki, rayon ərazisindəki tikiliyərə qiymət vahid cədvəl əsasında qoyulub. Əgər Xaləddin İsgəndərovdan əvvəl Bilecəri, Binəqədi və Xocasən qəsəbələrində hasar çəkmək pulsuz, istənilən ölçüdə ev tikmək isə 500-1000 manat "şirinliklə" baş tuturdusa, X.İsgəndərov öz tariflərini müəyyən edib. Onun göstərişi ilə rayon ərazisində hasar çəkmək 2-3 min, kürsülü ev 8-10 min, iki mərtəbəli evin tikintisi üçün isə 12-15 min manat rüşvət tələb olunur. X.İsgəndərovun qanunsuz hərəkətlə-

Xaləddin İsgəndərovun oğlu

Binəqədi də neçə "ikinci adam" olyub?

Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı övladına və digər qohumlarına lüks otaqlar verib...

rindən biri də icra hakimiyyətinin birinci mərtəbəsində oğlu - Binəqədi İcra Hakimiyyətinin heç bir dəxli olmayan El-nur İsgəndərova lüks kabinet vermesidir. Binəqədi icra başçısından sonra ikinci şəxs Elnur İsgəndərov hesab edilir. Rayon ərazisində tikinti üzrə bütün işlər onun nəzarətində aparılır. İş görmək istəyən hər kəsə "kiçik İsgəndərovun" telefon nömrəsi verilir. E.İsgəndərovun Binəqədi ərazisini üzrə hər kənd və qəsəbədə 3-4 nəfər işçisi var. Bu şəxslər həmin ərazidə tikinti aparan oğlu Araz da işləyir. O, X.İsgəndərovun sürücüsü və təhlükəsizliyinə nəzarət edir.

"Elnur müəllim" kimi tanınan icra başçısının oğlu ti-

rov əmisi oğlu Valeh İsgəndərovu həmin əraziyə yollayaraq məlumatı öyrənir. Əgər həmin şəxs pul vermirsə, Valeh İsgəndərov və dostları müdaxile edirlər. Valeh İsgəndərov da qeyri-rəsmi olaraq Binəqədi İcra Hakimiyyətində əsas vəzifələrdən birini tutur. O da icra başçısının əsas "pul yığanlarından" birləşdir. Rayonda tikinti, torpaq alqı-satqısı, digər bütün qara işlər həm də onun eli ilə həyata keçirilir. X.İsgəndərovun yanında digər qohumu - bacısı oğlu Araz da işləyir. O, X.İsgəndərovun sürücüsü və təhlükəsizliyinə nəzarət edir.

“Elnur müəllim” kimi tanınan icra başçısının oğlu ti-

□ “Yeni Müsavat”

Daimi olaraq polis idarəsi ne gedirəm, lakin mənə bildirirlər ki, işə baxılması üçün vaxta hələ var, Sahib Kərimli isə istintaqdan kənardə saxlanılır. O yalnız bircə dəfə ibtidai istintaqın başlangıcında polis idarəsinə gedərək etdiyi hərəkət barədə izahat yazır. Lakin aidiyəti orqanlar bundan sonra onun haqqında bir dəfə de olsun maraqlanmayıb. Sahib Kərimlinin iş yeri, vəzifəsi, yaşadığı ünvanı məlumdur. Lakin görünür ki, hansısa maraqlar onun məsəliyyətə cəlb edilməsinin qarşısını alır. Bu da onu göstərir ki, işi obyektiv araşdırmaq polisin imkanları daxilində deyil. Açıq-əşkar hansısa məmər bu məsələyə müdaxile edir, istintaqın bağlanması üçün çalışır”.

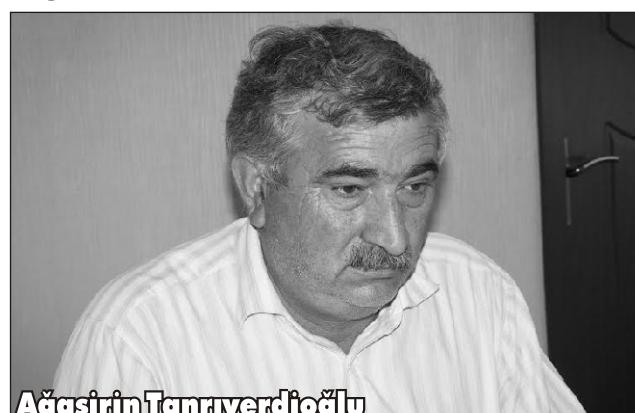
Sabiq AXCP-çi şikayətinə baxılması üçün prezidentə və digər rəhbər orqanlara müraciət edəcəyini deyib: “İstintaq işini mənasız yərə yubadılmasına baxmayaraq, mən bu məsələnin sonuna dək gedəcəm. Ombusdman Aparatına, Respublika Prokurorluğununa, Ədliyyə Nazirliyinə, hətta prezidentə də müraciət edəcəm. Bütün bu proseslər onu göstərir ki, dövlətin məmurları dövləti vətəndaşın gözündən salır”. □ Xalidə GƏRAY

Döyülen sabiq cəbhəci qanunsuzluqdan şikayetlənir

Ağasırın Tanrıverdioğlu: “Sahib Kərimlinin özü məni vurduğunu etiraf edib”

AXCP-nin Nərimanov təşkilatının sabiq şöbə müdürü Ağasırın Tanrıverdioğlu keçmiş partiyadaşı Sahib Kərimli tərəfindən fiziki təzyiqlərə məruz qalması ilə bağlı açılan istintaq işinin hər vəsiye ilə ört-basdır edilməsindən şikayətlənib.

Ağasırın Tanrıverdioğlu “Yeni Müsavat”a açıqlamasında bildirib ki, Sahib Kərimli açıq-əşkar istintaq işindən kənar saxlanılır: “Artıq bir aya yaxındır ki, döyüldüyüm üçün polisə müraciət etmişəm, ibtidai istintaq işi açılsa da, ortda hələ də bir neticə yoxdur. Bu da o deməkdir ki, Sahib Kərimli və Arzuman Məcidliinin hakimiyyət daireləri ilə yaxından eləqəsi var. Sadəcə, məne maraqlıdır, bilmək istəyirəm ki, bu işin sonu necə bitə-

Ağasırın Tanrıverdioğlu

cək? Sahib Kərimlinin özü təhqir etsədym, tez bir zamanda tutulub ən azı 2 il həbs cəzası alardım. Hər kəsə məlumdur ki, ictimai yerdə qayda pozulub, vətəndaşa əl qaldırılıb, təhdid və təhqir edilib, lakin istintaq orqanları bu məsələye barmaqarası baxır və deməli, proses birtərefli aparıllır.

"Baxış bucağı"

Dövlət başçısının ölkədəki qiymətlərlə əlaqədar tanqidi fikirləri, müəyyən qurumlara ünvanlı iradları xeyli müzakirə mövzusu olsa da, vəziyyət hələ ki, dəyişməyib. Milli Məclisin istiqalçı deputatı, tanmış iqtisadçı Vahid Əhmədovla gündəminin bir sıra aktual mövzularını əhatə edən səhəbətimizi təqdim edirik:

- *Vahid bəy, ölkə başçısının hökumət üzvlərinin iştirak etdiyi müşavirəda qiymətlərlə bağlı iradları vətəndaşları ümidişləndirən də, hələlik dəyişən bir şey yoxdur. Sizə, niyə?*

- Cənab prezident son vaxtlar ictimaiyyətə çox ciddi mesajlar verdi. Bu mesajlardan biri də dərman preparatlarının qiymətləri və aviasiya biletleri ilə əlaqədar oldu. Doğrudan da, bu iki sahədə vəziyyət yaxşı deyil. Yeni qiymət siyaseti düzgün qurulmayıb və bazar iqtisadiyyatının boşluqlarından istifadə edərək sahibkarlar, yaxud qeyri-sahibkarlar qiyməti qaldırırlar. AZAL-in qiymətləri ilə yaxın Gürcüstan, ya Türkiyəni müqayisə edəndə görürük ki, qiymətlər çox yüksəkdir. Cənab prezident də qeyd etdi ki, bütün saytları oxuyur, informasiya alır, hər şeydən xəbəri var. Ona görə də mesajını verdi ki, qiymətlər normal vəziyyətə getirilsin. Bu baredə iqtisadi inkişaf və maliyyə nazirlərinə göstəriş də verdi. Artıq iqtisadi inkişaf Nazirliyində kollegiya iclası keçirilib, orda müəyyən təkliflər işlənilər-hazırlanıb, həmin təkliflərə uyğun olaraq, yəqin, qiymətlər normal hala gətiriləcək.

- *Lakin AZAL rəsmisi dedi ki, qiymətlər 20 faiz aşağı salınarsa, bu, keyfiyyət təsir edəcək. Razılışmaq olarmı?*

- Bunlar hamısı uydurmalarıdır. Hesablamalar, rentabellik məsəlesi var. Dövlət başçısı da qeyd etdi ki, AZAL-a alınan bütün təyyarələr, resurslar və s. dövlət büdcəsi tərəfindən həyata keçirilir. Elə isə qiymətlər niyə yüksək olmalıdır? Niye Gürcüstan və Türkiyədə qiymətlər aşağı olmalıdır, Azərbaycanda yüksək? Yəqin ki, müəyyən qərarlar qəbul olunacaq, ona görə də tələsmək lazımlı deyil. İnanıram ki, iqtisadi inkişaf naziri cənab Şahin Mustafayev tərəfindən müəyyən qərarlar verilecək.

- *Gözlənilirdi ki, müşavirədən dərhal sonra endirimlər başlayacaq, lakin olmadı. Hatta birinci şəxsin iradəsinə zidd getmək iqtidərində olan qüvvə hansıdır ki, qiymətlərin endirilməsinə müqavim göstərir?*

- Azerbaycanın aviasiya bazarında digər şirkətlər yoxdur. Yeganə, monopolist şirkət burdur. Elə digər şirkətlər burada fəaliyyət imkanı verilsə, əlbəttə, qiymətlər belə yüksək olmaz. Düzdür, AZAL çox yaxşı işləyir, rahatlıq, keyfiyyət yüksək səviyyədədir, müasir təyyarələrə gətirilib. Amma problem yalnız qiymət sarıdır. Qiymət də o zaman yüksək olur ki, orda monopoliya var, alternativ yoxdur, insanlar mövcud qiymətlərə razılaşmağa məcburdur. Görünür, bazara başqa şirkətləri buraxmaq AZAL-a sərf etmir. Bunu istəmirlərse, onda məsləhətə dövlət qarışır və qiymətlərə də dəyişiklik ediləcək.

- *Qiymətləri hansı həddə qədər endirmək mümkündür ki, həm insanlar razı qalsın, həm də AZAL qazansın?*

- AZAL-da qiymətlər hətta 40-50 faiz aşağı salınmalıdır. AZAL rəhbərliyi öz dediklərinin sübut etməlidir ki, qiyməti me-

gi salınır. Yəqin bu sahədə də tənzimləmə olacaq.

- *Siz harda dincəlməyi düşüňsünüz?*

- Mən hələlik burdayam. Müəyyən müddət də Qubada olacağam. Bilirsiniz ki, anam rəhmətə gedib. Avqustun 1-i

başçısı təqdim edib. Bəzi müxalifət təmsilçiləri qəbul etsə də, etməsə də, mən həmişə demisəm, dövlət başçısı Azerbaycanın rəmzidir. Əgar o, hansı bir jurnalistə ad verirsə, bunu qəbul etmək onun borcudur. Rauf Arifoğlu buna layiq olmasayı, heç

qiymətləndirmək lazımdır. Çünkü biz hamımız azerbaycanlıyız, bir dövlətdə yaşayırıq, onun yaxşısı da bizimdir, pisi də, ona qiymət vermək lazımdır.

- *Vahid bəy, iqtidar-müxalifət münasibətlərinin normallaşdırılması üçün bu gün*

- Biz çox vaxt deyirik, bəziləri də bunu düzgün başa düşür. Neftin qiymətinin dəyişməsi bütün dünyaya təsir edir. Son vaxtlar neftin dünya bazarında qiymətinin hətta 54 dollara yaxınlaşması rubla ciddi təsir etdi. Bu, bir daha onu göstərir ki, Rusiya dövləti də müəyyən proseslər cəld reaksiya verməlidir. Deyirlər iqtisadi məsələdir. Heç bir iqtisadi məsələ yoxdur, siyasi məsələdir. Rusiya ilə Ukrayna arasında qazla əlaqədar ciddi problemlər yaranıb. Azerbaycan qazının ixracı ilə bağlı da bize müəyyən təhdidlər var. Biz

"AZAL-də qiymətlər

40-50 faiz aşağı salınmalıdır"

Vahid Əhmədov: "Rauf Arifoğlu ilə bağlı qınaqları qəbul etmirəm"

sələn, 20 faiz endirsə, müəssisə zərərlə işleyəcək. Prezident də qeyd edirək ki, bütün təyyarələr, yanacaq dövlət tərəfindən verilir, deməli, əlavə müzakireyə ehtiyac qalmır.

- *Dərman bazarında nə gözlənilir. Reallıq budur ki, vətəndaşlar çox narazıdır...*

- Bəli. İnsanlar üçün bu dəqiqə ən vacib məsələlərdən biridir. Hətta cörəkdən sonra ikinci gelən dərmandır. Dərman qiymətlərini bu səviyyədə saxlamaq, əlbəttə, qəbuledilməzdir. Milli Məclisin iclaslarında mən mütəmadi olaraq bu məsələlərə toxunmuşam, siz də şahidsiniz. Mən özüm də dərmanlardan istifadə edirəm və qiymətlərin nə qədər yüksək olduğunu bilirəm. Müəyyən şirkətlər qiymətlərin tənzimlənməməsindən istifadə edərək dərmanları çox yüksək qiymətə insanlara satırlar. Hələ dərmanın keyfiyyəti bir yana qalsın. Dərman qiymətlərinin yuxarı həddi mütləq müəyyən edilməlidir ki, ondan yuxarı qiymətə satılmasına icazə verilməsin.

- *Niye Azərbaycan bu dərəcədə bahalı ölkədir, bunun bir əsaslandırması varmı?*

- Qiymət siyasetində Azərbaycanda özbaşınlıq həddindən artıq çoxdur. Düzdür, bazar iqtisadiyyatı alternativ mənbələr, şirkətlər yoxdursa, orda mütləq monopoliya olacaq. Rəqəbat mühiti yaradılmalıbsa, o, istədiyi qiyməti qoyaq. Mən dərmanları Türkiyədən gətirdirəm, ordan alıram. Türkiyədə dərmanlarına təxmini 100 lirə xərcleyirəm, Azərbaycanda mən həmin dərmanlara 300 manata yaxın ödəyirəm. Yəni qiymət siyasetinə mütləq baxılmalıdır.

- *Turizm sahəsində də vəziyyət bəlli dir...*

- Bəli. Niye insanlar daha çox Türkiyəyə, Gürcüstana qayırlar, Azərbaycanda heç kim istirahət etmek istəmir? Regionlarda bir gecə qalmaq üçün hədasa 100 manata yaxın vəsait xərcləməlisən. Buna çoxlarının imkanı yoxdur. Son vaxtlar Bakıda, bölgelərdə xeyli yüksək keyfiyyətli, "beşulduz" oteller tikiib, amma qiymətlər yenə aş-

anamın 40 mərasimidir, orda olacağam. Həm də seçicilərlə görüşürəm, müəyyən işlər görüürük. Mən ayda bir, ya iki dəfə rəyonda seçicilərlə görüşürəm.

- *Qubada indi durum necədir?*

- Qubada da müəyyən problemlər mövcuddur, insanların iş problemi xüsusi. Rayonda üç konserv zavodu var, cəmi biri işləyir. Hansı ki, həmin zavodlar özülləşdirilib, sahibləri isə istifadəyə vermir. Düzdür, son vaxtlar Qubada çox işlər görülüb, yol təmiri, su, istilik, elektrik enerjisi təchizatı sahəsində... Hətta Qurbanın kəndlərinə su çekirik, usaq bağçaları tikirik. On ciddi problemimiz iş yerinin azlığıdır. Ümumiyyətlə, şimal regionunda bu problem yaşanır.

- *Camaatin seçkiyə münasibəti necədir? Sizi parlamentdə görmək istəyirəm?*

- Qubada seçki həmişə demokratik keçib. 2005 və 2010 seçkilərində ordan seçilmişəm, ciddi rəqiblərim də olub. Amma insanlar hamı seçkiyi qəlib, səs verib. Orda başqa söhbət ola bilmez. Mən də münasibətləri normaldır. Yəqin ki, bu dəfə də seçkide iştirak edəcəyəm.

- *"Yeni Məsələ" in baş yazarı Rauf Arifoğlundə "Əməkdar jurnalıst" adının verinmiş ötən həftə ölkənin az qala bir nömrəli müzakirə mövzusuna çevrildi. Fərqli münasibətlərlə, yəqin ki, tanışsunuz, siz bu barədə nə düşüňsünüz?*

- Mən mətbuatı, saytları müətəmadi izləyirəm. Rauf Arifoğlu ile əlaqədar də öz tərəfdəşləri tərəfindən müəyyən qınaqlara rast gəldim. Amma mən o qınaqları qəbul etmirəm. Rauf Arifoğlu Azərbaycanda tanılmış jurnalıstdır və 26 ildir ki, bu həyatı yaşayır. Özü də deyərdim ki, ağır həyatı da yaşayıb. Yəni zindan həyatını da görüb. "Yeni Məsələ" qəzetiin ağır vaxtları da mənim yadına gelir, o dövrlərde də çalışıb, bu qəzeti saxlayıb. Həmişə də qəzeti Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatını normal şəkildə işqlandırmaya çalışıb. Cənab prezidentin ona mükafat vermesi ilə əlaqədar müəyyən təqiblərə məruz qaldı. Mən təqibləri qəbul etmirəm. Birincisi, bunu dövlət addımları atır. Bele addımları

hansı addımların atulmasını zəruri sayırsınız?

- Mən bir millet vəkili, bir azerbaycanlı olaraq, Azerbaycanın müstəqilliyinə səs verən şəxs olaraq istəyirəm ki, həbsədə heç kim qalmasın, siyasi eqidəsinə görə kimsə həbs edilməsin. Son vaxtlar müəyyən addımlar atılır. Elə müxalif partiyaları ilə görüşlər, mətbuata diqqət bir dəfə onu göstərir ki, dövlət başçısı, hökumət cəmiyyətdə ümumi razılığın olması üçün müəyyən addımlar atır. Bizim Qarabağ kimi böyük bir problemimiz var, bu problem həll olunmalıdır. Bu problemin etrafında elə diskussiylər aparılmalıdır ki, insanlar bir yerdə olsun. Biz daxiləkli narazılıqları, nöqsanları beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmaqla heç nə udur, bunlar içəridə bəllər həll olunmalıdır. Əlbette, mən istərdim ki, müxalifet güclü olsun. Çünkü müxalifet ne qədər güclü olsa, hökumət bir o qədər bunu nəzərə alır, onu dinləyir, fikirlərini müəyyən qədər qəbul edir.

- *"Şimal küləyi", adətən, bizi də vurur. Rusiyada dollar yenə də rublu üstəldi. Manat növbəti devalvasiya gözləyir mi?*

bütün müqavilələri imzalasaq da, Azərbaycan qazının ixracına əngəllər tərəfdilir. Yeni baş vərən hadisələr, əlbəttə, bize təsir edəcək.

- *Böyük təhlükə gözləniləndirmi, xüsusilə də müstəqilliyimizlə bağlı?*

- Yox, mən müstəqilliyimizə heç bir təhlükə gözləmirəm. Azərbaycan müstəqil dövlətdir, dövlət başçısı müstəqil siyaset aparır. Açığını deyim, bu balans siyaseti məni çox qane edir. Çünkü bölgədə başqa cür siyaset aparmaq mümkün deyil. Yoxsa bizi də Ukrayna və Gürcüstanın taleyi gözləyə bilər. Faktiki olaraq biz bunlardan çıxmışq. Bizim Qarabağ problemimiz var və s. Amma hesab edirəm ki, neftin qiymətinin kəskin aşağı düşməsi digər dünya dövlətləri kimi, Azərbaycana da müəyyən təsirini göstərecək. Artıq 6 ayda bunu gördük. Yarım ilin yekunlarına görə dövlət bütçəsində 770 milyon manat kəsir əmələ gəlib. Dövlət Neft Fondundan daxilolmalar azalıb.

- *Bu dalğa manatı növbəti dəfə vura bilərmi?*

- İnanıram. Yəqin ki, ilin axırında manat özünü qorub-saxlayacaq. Bu, gedən proseslərdən də asılıdır. Bir de bank sistemində müəyyən sağlamlaşdırma prosesi gedir. Əgər bu proses davam edəcəksə, banklar bəzi məsələləri həll edəcəksə, vaxtı keçmiş kreditlərin qaytarılması məsəlesi hellini təpacəqsə, müəyyən problemlər aradan qalxacaq. İnsanlar başa düşməlidir, krediti götürmüsənə, qaytarılsan, hansı fazile, necə verilib, dəxli yoxdur. Krediti götürəndə fikirləşmisen ki, bu qaytara biləcəksən, ya yox? Ümumiyyətlə, bank sistemində müəyyən islahatlara ehtiyac var və alqışlanması həldir ki, bu islahatlara başlanılıb. Məni narahat edən ən ciddi məsələ neftin qiymətidir. Fikir verirəm, Liviya da şərait yaxşılaşır, neftin istehsalı artır. İkinci cədə "altıq"ın razilaşmasından sonra İran neftinin dünya bazarına çıxarılması neftin qiymətinə təsir edəcək. Ol a bilər qiymət hətta 40 dollara düşsün. Yadına gəlir, 80-86-ci illərdə SSRİ-ni gökdürmək istəyənə de neftin qiyməti 60-65 dollara düşdü. İndi de sanki həmin proses gedir. Rusiya rəsmiləri də anlamalıdır ki, bu prosesdə yalnız Rusiya ziyan çəkmir, odur ki, müəyyən razılıqlara gelinməlidir. Əks təqdirdə neftin qiyməti ilə əlaqədar bütün dövlətlərdə problemlər yaşana bilər...

□ Elşad PASHASOV

Kökə kimi ölkə

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

"Gurultulu olsa da, diqqətlə etsən nəzər, Xeyri yoxdur o səssiz, vüqarlı çəllək qədər. Tutluğunu işdə hər kim böyük səs-küy qoparır, İnan ki o adamın faydası, xeyri azdır!"

(Ivan Krilov, "İki çəllək")

Təzelikcə şimal tərəflərə yolum düşməndə. Açığı, ölkəmiz elə balacadır ki, bu "tərəflər" sözünü yazanda bir az adamın qidiqi gəlir. Kaş Büttöv Azərbaycan qurulmasını görəydi, bizim də bir geniş dövlətin ucu-bucağı görünməyən ərazilərinə baxıb sevinmək imkanımız olaqdı. Yoxsa indiki kimi... Bir şəhərdən, bir meqapolisdən bezəndə başqasına getmək imkanı yoxdur. Başqalarını deyə bilmərəm, ən azından jurnalistlər üçün fəlakət durumdu, cünki qəzet çıxan yeganə ərazi Bakıdır. Amma böyük ölkəmiz olsayıdı çıxıb gedib Təbrizdə qəzet yazardıq. Nə isə, tərəf məsələsi çox uzandı.

Demək, Xaçmaz istiqamətine gedən bütün avtobusların 5-10 dəqiqəlik istirahət üçün dayandığı yeganə məntəqə Siyəzəndəki Beşbarmaq pırının ətəyidir. Elə avtobus sürücüləri də minik zamanı belə elan edirlər: "Bir də pirdə saxlayacağığıq". Amma bu "pir" deyilən yerin nə gündə olduğunu respublikanın başbələnlərindən kimse görməyibmi? Natəmizlik, tam antisanitariya, zir-zibil içinde bişirilən kabablar, düz yoluñ içinde qaynayan qarğıdalı qazanları, səs-küy, pis qoxular... Düzü, mən bilmirəm bu obyekt ümumən kimin balansındadır. Ziya Məmmədovun, yoxsa Allahşükür müəllimin? Bəlkə hər ikisinin? Bütün hallarda, adam orda dayananda belə ölkədə yaşıdığını utanır.

Təsəvvür edin, 25 qəpiklik qazsız suyu dükənlərdə 40 qəpiye satırlar. Qalan hər şey də bu cür bahadır. İstər-istəməz düşünürsən: eğer bu pirdə kəramət varsa, niyə bunun böyründə dükən işlədən bu soyğunçulara təsir göstərib onları adam eləmeyib?

Əlbəttə, başa düşürem Beşbarmaq piri dayanacağında qayda yaratmaq, Avropa Oyunları keçirən respublikamızın analoqu olmayan seviyyəsinə çatdırmaq üçün bir-iki nazirliyin gücü yeterli deyildir. Bu baxımdan, xahiş edərdik cənab prezident bir müşavireni də bu dayanacağa həsr elesin, bəlkə bundan sonra orda vəziyyət dəyişərək.

Ümumən götürəndə isə respublikamızın ictimai-siyasi həyatında böyük dəyişikliklərin astanasında olmayıüzümüz aydın hiss edilməkdədir. Zakir müəllimin azad elədiyi rayonlarda payızlıq taxıl əkinlərinə, o cümlədən faraş tərəvəz, bostan bitkilərinin yetişdirilməsi işlərinə, yoncanın üçüncü çalımlına hazırlıq gedir. Bir qohum var, dünən Kəlbəcərdən zəng vurub deyir ki, atın ipini bir az da uzatdım, indi Ağdərədə subalp çəmenliyində otlayır. Başqa bir qohum isə sraağan dükəndə pive alıǵım yerdə yaxamdan yapışış nə desə yaxşıdır? "Sən heç bilirsənmə milli idəya nedir?". Dədim valılah, billah, mənim elənək ziyali səhbətlərdən qandığım qrafa yoxdur. Mən nə bilim idəya nedir?

Hər halda, arzu edərdik ASAN-xidmətin səyyar avtobusları Zəngilanın Pirçivan məntəqəsinə, Qubadlinin Aşağı Mollu kəndinə, Ağdama, Füzuliye, Malibəyli kəndinə də getsin. Yoxsa Zakir müəllimin yüksək döyüş hazırlığı ilə ordunu ayağa qaldırıb, torpaqlarımızı artıq 3-cü dəfə azad etmişdir (adəmin vəzifəsi budur, daim azad etməlidir), lakin orda bəzi sakinlər hələ də uşağın sünnet kağızına peçət vurdura bilmir. Sabah belə prosedurlar dövlətçiliyimizə çətinliklər yaradacaqdır.

Ancaq etiraf edim ki, hər dəfə bu "yüksek döyüş həyəcanı ilə ordu ayağa qalxıb" tipli cümlələr eşidəndə bir əsgərlilik xatıresi yadına düşür. Uzun, qaranlıq bir blindajımız var idi, bütün böyük yerləşən bu qazma qabaqlar çobanların qoyun damı olmuşdu. Taborun bir dükana bənzər yeri var idi, əsgərlər ordan 20 qəpiye "bakuş" deyilən kökəyə bənzər yemək alırlıdalar. Pul hamida olmazdı, o üzəndə bəzi əsgərlər "bakuş" u gizli alıb gecə hamı yatandan sonra yemək istərdilər. Amma bu kökənin örtüyü çox satqın örtük idi. Çavuşlar "yatın" komandası verib diqqətlə qulaq asardılar. Bir də eşi-dərdin kimse yataq örtüyünün altında kökəni "xişədər". Bah! O anda elə bil ikinci Dünya Savaşı başlanırdı! "Döyüş həyəcanı" komandası verilir, böyük ayağa qaldırılır, "bakuş" yeyən əsgər tapılıb çox pis cezalandırıldı. Bizim bölüyün hər gece minimum 1 dəfə "trevoqa"sı olmalıydı.

Kökə həmin kökədir, ölkə də həmin ölkədir. Bir az fərqi var ki, indi həyəcan siqnalını kökə oğruları özləri verir.

Münaqışə ətrafindakı situasiyada təhlükəli dönüş

Ötən həftə Qarabağ məsələsi ətrafinda həm diplomatik, həm də hərbi alanda əhəmiyyətli hərəkətliliklə yadda qaldı. Həftənin əvvəlində ATƏT-in Minsk Qrupunun hömsədrələri və Avropanın Şurasının söri Donald Tusk İravan və Bakıda oldular, həftəsonu isə ateşkəs rejimi qəfiildən, növbəti dəfə təhlükə altına düşdü.

Artıq neçə həftədir ki, hömsədrələr, xüsusən də amerikalı vasitəçi Ceyms Uorlik danişənlər dalandan çıxarmaq üçün diplomatik səyləri artırıblar. Vaşinqtonda, Moskvada, Vyanada keçirilən və ilk dəfə olaraq Minsk Qrupunun digər üzvərinin de celb olunduğu intensiv müzakirələrin başlıca hədəfi isə qısa zamanda Azərbaycan və Ermanistan prezidentlərinin görüşünü təşkil etməkdir.

Artıq görüş üçün prezidentlər İlham Əliyevin və Serj Sərkisyanın razılığı alınıb. Hər halda hömsədrələrin son birgə bəyanatında belə deyilir. Həmin bəyanatda qırmızı xətt kim keçən möqam isə yeni konfrontasiyalardan qaçmaqla bağlı tərəflərə edilən çağrınlardır. Vasitəcələr ümidi edirlər ki, prezidentlərin görüşünə hazırlıq getdiyi dönmədə tərəflər heç bir eksessə yol verməyecək.

****

Lakin nikbin gözləntilərə rəğmən, cəbhə xəttində vəziyyət təzədən gərginləşib. Bu dəfə Gədəbəy istiqamətində. Hər iki tərəfdən, daha çox da düşmən cinahından yeni canlı itkişərin olduğu bildirilir. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin rəsmi məlumatına görə, düşmən 5 hərbçisini itirib. Bir şəhid də biz vermişik, təessüf ki.

Maraqlıdır ki, təmas xəttində növbəti eskalasiyanın yaşaması fonunda Rusiya Silahlı Qüvvələri Baş Qərargah rəsisiin müavini, Baş Kəşfiyyat İdarəsinin (QRU) rəisi, general-polkovnik Igor Serqun nümayəndə heyeti ilə birgə İrəvana səfərə gəlib. Musavat.com-un erməni qaynağına istinadən verdiyi xəbərə görə, QRU rəhbəri Ermənistən rəhbərliyi və müdafiə naziri ilə görüşüb. Rəsmi bilgilərə görə, tərəflər regional və beynəlxalq əhəmiyyətli bir sıra mövzuları, həmcinin, yaranmış vəziyyətde iki ölkə arasında təhlükəsizliyin təmin edilməsi çərçivəsində əməkdaşlığın inkişafı ilə bağlı məsələləri müzakirə ediblər.

Təbii ki, aparıcı mövzunu keşfiyyat məlumatlarının mübadiləsi və Putinin məxsusi çatdırıcları ətrafinda olub. Arayış üçün bildirək ki, QRU həzirdə Rusyanın Ukraynaya qarşı tətbiq etdiyi "hibrid müharibə" taktikasının əsas elementidir. Bu məxfi keşfiyyat idarəsinin xüsusi təyinatlı diversiya bölmələri Krim ildırım süriti ilə zəbt edib, daha sonra Ukraynanın Şərqində diversiya əməliyyatları həyata keçirərək yerli separatçı dəstələrə

"Qarabağ danişənləri" na generallar qosulur

Kreml və İrəvan Bakı əleyhinə yeni anlaşma içində; Putinin keşfiyyat generallarını Ermənistənə yollamasının pərdəarxası; KTMT baş katibi Bordyujadan bir gün sonra QRU başçısının da İrəvana getməsi təsadüfümür? Rusiya "bir güllə ilə 3 dovşan" hədəfləyib...

Donetsk və Luhansk vilayətlərə rəğmən, cəbhə xəttində vəziyyət təzədən gərginləşib. Bu dəfə Gədəbəy istiqamətində. Hər iki tərəfdən, daha çox da düşmən cinahından yeni canlı itkişərin olduğu bildirilir. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin rəsmi məlumatına görə, düşmən 5 hərbçisini itirib. Bir şəhid də biz vermişik, təessüf ki.

Donetsk və Luhansk vilayətlərə rəğmən, cəbhə xəttində vəziyyət təzədən gərginləşib. Bu dəfə Gədəbəy istiqamətində. Hər iki tərəfdən, daha çox da düşmən cinahından yeni canlı itkişərin olduğu bildirilir. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin rəsmi məlumatına görə, düşmən 5 hərbçisini itirib. Bir şəhid də biz vermişik, təessüf ki.

Yaqıdaq bölgəmizə. Başqa bir diqqət çekən möqam general Serqundan bir gün önce Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) baş katibi, general Nikolay Bordyujanın da İrəvana səfərde olmasına. Doğrudur, Bordyujan İrəvana tez-tez baş çəkir. Ancaq budəfəki səfər Qarabağ diplomatiyasının aktivləşməsi dövrünə düşməsi ilə qeyri-adi təessürat yaradır.

Bəs Putinin bir-birinin aradınca öz generallarını İrəvana göndərməsinin arxasında hansı maraqlar dayanır? Bir amile toxunuldu - təmas xəttində hərbi eskalasiya. Aydırındır ki, kifayət qədər ərazi zəbt etmiş Ermənistənə qarşıdurmalara görə narahatlılıqdan dərhal qərəbənən əməkdaşlığı ilə İrəvana gəlməsi deyil. O zaman sual ortaya çıxır ki, gərginliyi, təxribatları kim yaradır?

Bu sualın ilkin cavabını başqa bir istiqamətdə axtarmağa dəyər. İş ondadır ki, Moskva Ermənistənə 200 milyon dollarlıq kredit vermek və Azerbaycanla hərbi balansı saxlamaq adı ilə bölgədə qorxunc "İsgəndər M" (daha doğrusu, "İsgəndər E") taktiki raket kompleksləri yerləşdirmək arzusundadır. Amerikalı hərbi analitiklər görə, nüvə başlıqları belə daşıya biləcək bu kompleksləri işgalçı Ermənisi-

tanda yerləşdirməklə Rusiya bütövlükdə regionda ciddi şəkildə möhkəmlənmək niyyəti güdür. Güman oləmək olar ki, son vaxtlar Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan hərbi əməkdaşlığının güclənməsi de Kreml qarşısında belə bir imperativi başqa yandan zəruri edib.

Ola bilsin, Moskva Ermənistəninin maraqlarından qat-qat çok öz maraqlarına hesablanmış "İsgəndər" komplekslərini işgalçi ölkədə yerləşdirməklə bağlı hərbi İrəvanla intensiv zondaj aparır, onu inandırmağa çalışır. Cəbhə xəttindəki eskalasiya fonunda isə inandırma daha asan baş tuta bilərdi. Bordyujanın dərhal sonra QRU başçısının böyük bir nümayəndə heyeti ilə İrəvana gəlməsi de təmas xəttindəki yeni qarşidurmalara görə narahatlılıqdan dərhal qərəbənən əməkdaşlığı ilə İrəvana gəlməsi deyil. O zaman sual ortaya çıxır ki, gərginliyi, təxribatları kim yaradır?

Bu sualın ilkin cavabını başqa bir istiqamətdə axtarmağa dəyər. İş ondadır ki, Moskva Ermənistənə 200 milyon dollarlıq kredit vermek və Azerbaycanla hərbi balansı saxlamaq adı ilə bölgədə qorxunc "İsgəndər M" (daha doğrusu, "İsgəndər E") taktiki raket kompleksləri yerləşdirmək arzusundadır. Amerikalı hərbi analitiklər görə, nüvə başlıqları belə daşıya biləcək bu kompleksləri işgalçı Ermənisi-

doğu çəkdikləri zaman Ermənistən da öz tərefində Gürcüstanın ərazisinin 10 hektar torpağını zəbt edib.

Ermənilər bunu, əlbəttə ki, rusun "dobro"su olmadan edə bilməzdilər. İstisna deyil ki, Rusiya Cənubi Osetiyadakı avantüra ilə yanaşı, Ermənistən da əli ilə Gürcüstanı təxribata çəkmək istəyir. Generalların, xüsusən də QRU başçısının səfəri mümkündür ki, həm də bu mövzü ətrafinda olsalar.

Nəhayət, rus generallarının Ermənistənə artan səfəri Kremlin Qarabağ məsələsinə öz patronajlığını qoruyub saxlamaq niyyətindən də qaynaqlana bilər. Bunun üçün öten ilin avqustunda olduğu kim, vəziyyəti bir az tündləşdirib, ardınca prezidentləri "zəruri anda" Moskvaya çağırmaq yetər.

***

Belə görünür, indiki mürekkeb merhələdə Moskva bir güllə ilə "3 dovşan" vurmağı hədəfləyib: 1. Ermənistənə qarşı baş qaldıran narahatlığı elə ən çox özünə xeyirli olan 200 milyonluq kreditə sənəitmək; 2. Bölgədə həmşəlik möhkəmlənmək və qonşu dövlətləri daha ciddi təhdid altında saxlamaq üçün "İsgəndər" komplekslərinin yerləşdirilməsinə nail olmaq; 3. Qarabağ vasitəciliyində üstünlüyü heç kimə verməmək, heç kəsle bölməməmək.

□ Analitik xidmət

Türkiye dövləti İŞİD və PKK terrorçuları təşkilatlarına qarşı əməliyyatları davam etdirir. Ötən həftə Şanlıurfanın Suruç qəsəbəsində solcu gənclərin toplantısının İŞİD terrorçusunun tərəfindən partladılmasından sonra ölkədə artan gərginlik hökuməti hərəkətə keçirdi. Ankara əvvəlcə PKK silahlılarına qarşı həbsləri başlatdı. Bunun ardına isə PKK hökumətlə bir neçə ildir davam edən atəşkəsə birtərəfli qaydada son qoyduğunu bildirərək hökumət qüvvələrinə hücumlar etdi.

Iran-Qərb əlaqəlerinin bərpası gözənləndiyindən daha sürətli gedir. Yəni en azı iqtisadi sahədə bu, açıq görünür. Həm Avropa ölkələrinə Iran investisiyaları artır, həm de Avropa şirkətlərinin İranaya yatırım qoymaq cəhdleri açıq görünür. Özü də kifayət qədər qətiyyətli ve maraqlı görünürlər. Təbii ki, bu, bölgə-

"Türkiyədən sonra hədəf Azərbaycan yox, İran ola bilər"

Ərəstun Oruclu: "Ankara özünə rəva görə bilməz ki, onun ərazisini terrorçular döyüş meydanına çevirsinlər"

dəki bir sıra dövlətləri ciddi şəkildə narahat edir. Ona görə də düşünürəm ki, Türkiyəyə qarşı bu terror aksiyaları, belə desək, "ilk qaranquşlardır".

Ərəstun Oruclu istisna etmir ki, Türkiyədə başlanan terror dalğası regionun digər ölkələrinə də sirayət edəcək. Ancaq politoloqa görə, təhlilər növbəti hədəfin İran ola biləcəyini deyir, neinki Azərbaycan: "Düşünürəm ki, terrorun sponsorları coğrafiyanı genişləndirməye cəhd edəcəklər. Tekcə Azərbaycana qarşı deyil. Mənəcə, Azərbaycandan evvəl, nə qədər təccübəli görünsə də, növbəde İrandır. Bildiğiniz kimi, İraqda terrorçular İran sərhədlərinə çox yaxınlaşmışlar. Azərbaycana en azı məsafə baxımından onların çatmasına hələ çox var. Düzdür, hazırda beynəlxalq terrorizm üçün məsafənin heç bir aralı yoxdur. O, bir şəbəkədir, Azərbaycanda da, digər ölkələr də var. Azərbaycanda təhlükə gözənləndir. Mən düşünürəm ki, indi buna son dərəcədə həssas yanaxşmaq və hazırlıqlı olmaq lazımdır. Amma nədənsə ehtimal edirəm ki, hədəfdə hələlik İrandır".

Politoloq fikrincə, əməliyyatların Ərdoğan-Obama danışqlarından sonra təsadüf etməsinə gəlincə, ekspert deyir ki, Ankara bu əməliyyatların sonrakı mərhələsi ilə bağlı qarantiya almağa çalışır. Onun fikrincə, son həftələrdə İŞİD və PKK-nın Türkiyə ərazisində feallaşması sıfarişin nəticəsi ola bilərdi: "Təbii ki, belə bir əməliyyata başlamamışdan önce Türkiyənin - həm də istənilən dövlətin - öz müttəfiqləri ilə müəyyən məsləhətləşmələr aparması tamamilə təbii haldır. Türkiyə NATO-nun üzvüdür. Yəni məsələn, sabah Suriyada terrorçu qruplara qarşı əməliyyata başlayanda buna Bəşər Əsəd rejimi reaksiya verə bilər. Bu halda Türkiyəyə ciddi təminatlar lazmıdır. Düşünürəm ki, Ərdoğan-Obama danışqlarının arasında əslində bu dayanağı bilərdi. Ancaq bir daha qeyd edirəm ki, Türkiyəni bu əməliyyata vadar edən terrorçu təşkilatlar, daha doğrusu, onların arxasındaki güclər, sponsorları oldu. Aydın məsələdir ki, "sponsorlar" da özüňü zəiflətmək məqsədi güdmür, həm də bir mesaj xalrı narahat hiss edirlər,

Türkiyə terrorra qarşı iki cəbhədə savaşacaq

Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Cəmi bir həftə bəs etdi. Bir həftə ərzində baş verən bir neçə hadisə Türkiyəni qorxulu olayların içində atıldı. Suruçda Kobaniya yardım aparan solcu gənclərə qarşı terror, ardına İŞİD-in Türkiyə hərbçisinə hücum edərək qətlə yetirməsi. Bu hadisələr sanki bir göz qırpmında baş verdi və artıq həftənin sonunda Türkiyə böyük miqyaslı hərbi əməliyyatlara cəlb olunmuşdu.

Əslində Türkiyənin nə zamansa Suriya ərazilərdəki terror qruplarını, İŞİD-i vuracağı gözənlənilər idi. PKK ilə də atəşkəsin kövrək olduğu, nə zamansa pozulacağınə çıxları inanırırdı. Amma hər ikisi qəfil oldu və Ankara iki cəbhə ilə birdən savaşmaq qərarına gəldi. Hazırda Türkiyə ordusu havadan və uzaqvuran artilleriya vasitəsilə qurudan Suriya ərazisindəki İŞİD mövqelərini və İraqın şimalındaki dağlarda PKK mağaralarını bombalayır. Ey ni zamanda paralel olaraq polis və xüsusi xidmətlər ölkə ərazisində İŞİD və PKK tərəfdarlarını ifşa edərək həbs edir. Amma hər kəsə aydınır ki, bu əməliyyatlar bu cür davam etməyəcək, edə bilməz.

Türkiyənin qarşısında çətin seçim var. Ya əməliyyatları irəli aparacaq, PKK-nın ölkə daxilində və İraq, eləcə də Suriya ərazilərdəki mövqelərini tamamile sıradan çıxarmaq üçün genişmiqyaslı quru əməliyyatları başlادaçaq, həmçinin Suriya ərazisine daxil olub bölgəni İŞİD-dən təmizləyəcək. Yaxud da mütəmadi hava və quru zərbələrini davam etdirəcək, sərhədlərini möhkəmlədərək ölkə daxilində təmizlənmə işlərini gücləndirəcək. Bu isə uzun zaman aparan bir proses olacaq. Çünkü ötən illərin təcrübələri də sübut edir ki, hava zərbələri, bombardmanlar terror təşkilatlarını məhv etmək üçün kifayət etmir, en yaxşı halda onları müəyyən qədər itki verməyə və zəifləyib geri çəkilmələrinə səbəb olur.

Ancaq hər halda Türkiyə artıq böyük və qanlı savaşa qoşulmuş sayılır. Amma bu hadisənin eyni zamanda olması, Ankaranın iki cəbhə ilə savaşmaq qərarının arxasında hansı amillərin dayandığı hələ ki, açıq deyil. Türkiye dövləti həm ölkə daxilində, həm də sərhədlərindən kənarda iki qanlı terror təşkilatı ilə savaşmalı olacaq, əslində artıq savaşır. Həm PKK-nın Türkiyənin yerli vətəndaşları olan kürdlərdən təşkil olunması, uzun illərə dayanan təcrübəsi və dəyəqləri, həm də İŞİD-in radikal dini görüşlərə dayanan ideologiyasının son illərdə Türkiyədə dərin kök atması onu deməyə əsas verir ki, Türkiye hökuməti üçün daha çətin və ağır olan ölkədən kənarda terror qərargahlarını vurmaq deyil, ölkə içindəki PKK və İŞİD bazalarını məhv etmək olacaq.

Ankaranın qarşısında ötən əsrin ortalarında olduğu kimi kurd problemi və ya radikal dinçi qruplara qarşı effektiv mübarizə üçün bölge ölkələri ilə əməkdaşlıq etməsi də indi az ehtimalıdır. Çünkü aydınır ki, hazırda İraq və Suriyada vəziyyət nəzarətdən çıxb, bu ölkələrin özləri öz daxillərində terror və separatizmə qarşı mübarizə apara bilmirlər. Doğrudur, məsələn İraqın şimalında Qəndil dağlarının və ya Suriyanın şimalında İŞİD mövqelərinin bombalanmasına Bağdad və Dəməşq etiraz etmir. Çünkü hər bir halda Ankara bu ölkələrin ərazi bütövlüyünü, BMT tərəfindən tanınmış sərhədlərini qəbul edir. Ancaq AKP hakimiyyətinin uzun müddət Suriyada hökumətə qarşı savaşan radikal qrupları dəstəkləməsi səbəbindən Dəməşq və Ankara arasında nəinki əməkdaşlıq, ümumiyyətlə, diplomatik əlaqələr belə qalmayıb. Bəşər Əsədin və ya Heydər İbadının Türkiyə ilə birgə terrora qarası cəbhədə yer alması hələlik real görünür. On aži indiki hökumətə bu mümkün deyil.

İndi Ankara qarşısında yeganə yol sərhədlərdə təhlükəsizlik tədbirlərini gücləndirmək və paralel olaraq ölkə daxilində bütün terror şəbəkələrini ifşa etmekdir. Ankaranın indi bir addım geri çəkilməsi ölkəni qanlı terror girdəbine sürükləyə bilər.

Əsəbisinizsə, bu qidalardan yeməyi unutmayın!

Stressdən dərmansız da qaćmaq olar

Stress gündəlik həyatımızın ayrılmaz parçasına çevrilib. İster şəxsi, isterse də özümüzdən aslı olmayan səbəblərdən hər gün əsəb, stress yaşaya bilerik. Bəzən günlərlə bu stressi üzərimizdən atmağa çalışsaq da, bacarımq.

Lakin dietoloqlar heç bir dərman və ya başqa vasitə qəbul etmədən, sadəcə, düzgün qidalar seçməkle stressdən azad olmağın yollarını göstərirler. Musavat.com insanı stressdən azad edən qidaları təqdim edir:

Çiy yeyilən təzə meyve və tərəvəzlər: təzə meyvə və tərəvəzlər tamamilə mexaniki bir şekilde stressi azaltmağa kömək edə bilər. Məsələn, kərəvəz və ya kök çənə əzələlərinizi işlədərən gərginliyinizi azalda bilər.

Ispanaq: bol maqnezium mənbəyi olan ispanaq stressin başağrısı, yorğunluq kimi təsirlərini aradan qaldırır.

Badam: təkibindəki E və B vitaminləri ilə stressi yox edir və əsəblərinizin sakitləşməsini təmin edir. Badam həm də immun sistemini gücləndirən qidalıdır.

Yağılı balıq: stressi nəzarət altında tutmaq üçün yağılı balıqları da menyunduzdan əskik etməyin. Somon və ton balığı kimi balıqlarda olan omega-3 yağ turşuları, stress hormonlarının artmasının qarşısını almaqla, ürək xəstəliyi, depressiya kimi əhəmiyyətli pozuqluqlarına qarşı da qoruyucu təsir göstərir. Özünüyü yaxşı hiss etmək isteyirsinizsə, həftədə ən azı iki dəfə yağılı balıq yeyin.

Avakado: yüksək qan təzyiqini azaltmaq üçün ən yaxşı üzüllərdən biri də yetərli miqdarda kalium qəbul etməkdir. Yarım avakado və ya bir ədəd bananda çox miqdarda kalium var.

Karbohidratlar kompleksi: bütün karbohidratlar xoşbəxtlik qaynağı olan serotoninlə zəngindir. Özünüyü yaxşı hiss etmek üçün dəha yavaş həzm olunan tam taxılı səhər yemekleri, yulaf əzməsi kimi kompleks karbohidratları seçin. Bu cür karbohidratlar qan şekerinin səviyyəsini qoruyarkən özünüyü də xoşbəxt hiss etməni təmin edir.

Portağal: təkibində yüksək miqdarda C vitamini olan portağal immun sistemini gücləndirərən stress hormonlarını da azaldır. Aparılan araşdırmlara görə, stressli bir işe başlamazdan öncə C vitamini qəbul edən şəxslərdə yüksək qan təzyiqi, stress hormonu olan kortizol səviyyəsi daha sürətli normala dönür.

Antep fistığı: antep fistığı, habelə digər findiq növləri orqanizmin qəbul edə bələcəyi ən sağlam yağlar üçün əvəzedilmiş qaynaqdır. Hər gün bir ovuc püstə, qoz, badam kimi düzgün qurudulmuş quru meyvələri qəbul etmək şəkərlə diabet riskini azaltmaqla yanaşı, bədəndən xolesterolu təmizləməyə də yardımçı olur və stressin təsirlərini azaltdır.

Qara çay: qara çay içmək stressdən daha tez xilas olmazsa kömək edə bilər. Tibb mütəxəssislərinin apardığı təcrübə də bunu təsdiqləyib. Belə ki, təcrübə üçün seçilmiş insanları iki ayrı qrupa bölgərək, 6 həftə boyunca birinci qrupa gündə 4 stekan qara çay, digər qrupa isə başqa bir içki verilib. 6 həftənin sonunda hər iki qrupda yer alan insanların vəziyyəti müqayisə edilib və qara çay içənlərin daha sakit və stressiz olduğu, onlarla stress hormonu olan kortizolun səviyyəsinin digər qrupda kılara nisbətən daha aşağı olduğu müəyyən edilib. Lakin qəhvə və kofein tərkibli içkilər stress hormonlarını və qan təzyiqini yüksəldə bilər.

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Deputat Fərhad Qəribovun oğlu bir qrup fəhləni işlədib pulu vermir. Redaksiyamıza müraciət edən bir qrup sürücünün dediklərindən məlum olur ki, 2012-ci ilde deputatin oğlu Zöhrab Qəribov onları işlədib, əmək haqqı ödəcəyini vəd edib, sonradan isə fikrindən daşınıb. Deyib ki, pulunu vermərəm. Sürücülər ədalət axtarışında Fərhad Qəribova üz tutublar.

Şikayətçilər bildirir: "İpek yolu" layihəsinin Kürdəmir ərazisində düşən hissəsində yolun çəkilişində podratçı kimi Fərhad Qəribovun oğlu Zöhrab Qəribov da iştirak edir. Podratçı şirkət "Ekspress-Trans" MMC-dir.

MMC faktiki Zöhrab Qəribova məxsusdur, formal olaraq isə əmisi oğlu Sarvan Qəribov rəhbərlik edir. Biz sürücülərlə danişib razılığa gelən Zöhrab Qəribov idi. 2012-ci ilin sentyabrında bizimle Zöhrab danişmışdı, demişdi ki, işinizi görüb haqqınızı alacaqsız, ödənişdə heç bir problem yoxdur. Bizə yanacaq verdilər. 2012-ci il sentyabrın 21-dən işə başladıq. Kürdəmir rayonu ərazisində yük maşınları ilə çinqil, şebən, atsep daşıyırdıq. İş 1 aylıq idi. Belə danişmişdi ki, yanacaq verəcəklər, sonradan pulunu əmək haqımızdan çıxacaqlar. Daşıdığımız hər kubmetr yük üçün biz sürücülərə 3 manat ödənilməli idi. Əsasən Göyçay rayonunun Qaraməryam kəndi ərazisindən Kürdəmire daş qırıntıları daşıyırdıq. Öhdəmizdən düşən işi 1 ay ərzində gördük. Zöhrab Qəribovla görüşüb pulumuza almaq istədik. Dedi ki, sabah gəlin verəcəyik. Hələ də ala bilməmişik".

2 illik get-gəlin sonu; "gedin nə bilirsiz eləyin, pulu vermərəm!"

Sürücülər deyir ki, ümumiyyədə işlərinə görə onlara 18 min manat pul ödənilməli olub. Həmin məbləğin 3 min manatı yanacağa sərf olunub: "Pulumuzu verməyənə Zöhrabla dəfələrlə görüşdük. Hər dəfə bir bəhanə ilə pulumuza vermədi. Deyirdi ki, verəcəyik. Kürdəmirdə Qəribovun otelində, bazarın ofisində, zavodunda, böyük istixanalarının olduğu yerdə oğlu ilə ayrı-ayrı vaxtlarda görüşüb pulumuza istəmişik. Zöhrab Qəribov hər dəfə pulumuza verəcəyini deyirdi, amma vermirdi. 2 il bizi küçələrdə qoydu".

Sürücülər deyir ki, uzun süründürməçilikdən sonra Z.Qəribov pulu verməyəcəyini bəyan edib: "Dedi gedin nə bilirsiz eləyin, pulu vermərəm".

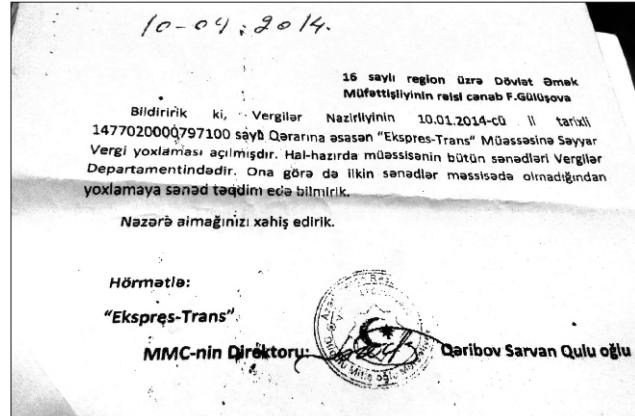
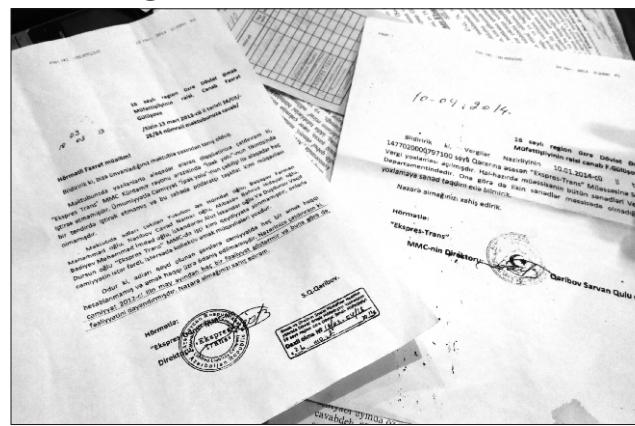
Sürücülər düşünüb: Z.Qəribov gəncdir, haqsızlıq edir, onun atası ilə görüşsələr, 1 aylıq əziyyətlərinin qarşılığını ala biləcəklər. Amma belə olmayıb: "Fərhad Qəribovla görüşə gedəndə düşü-

Deputat Fərhad Qəribov

Sürücülərin pulunu menimsəyib

Milli Məclisin Üzvü məhkəmə qərarını icra etmir; "Dedi gedin nə bilirsiz eləyin, pulu vermərəm"

"Fərhad Qəribov da deyir ki, 1 milyon xərcleyəcəyəm..."

Sürücülər deyir ki, hazırda iş Kürdəmir Məhkəmə icra Qrupundadır: "Qrupdan deyir ki, işləmişik, deputatın oğlu pulumuza vermərəm. Atası da deyir ki, əcəb eləyirik, vermirik. Məktubu araşdırmaq üçün göndərdilər Əmək Məfəttilişliyinə. İki işarətli yanaşmaq ilk növbədə deputatın öz işidir. Qanunu verən deputat, pozan da?

Məhkəmə qərarının icra olunmamasına görə Qəribovlara məxsus MMC Kürdəmir Məhkəmə icra Qrupu tərəfindən 1 dəfə 3 min manat, sonradan isə əlavə olaraq 2 min manat cərime olunub. Fərhad Qəribov da deyir ki, 1 milyon xərcleyəcəyəm, amma size 1 qəpik də ödəməyəcəyəm. Sözlərə də budur ki, siz niyə gedib mənim oğlumdan şikayət etmisiz? Şikayət etməyib nə edək? İşləmişik, pulumuza vermirsiz. Nə etməliyik? Biz haqqımızı istəyirik. Halal haqqımız! Üstəlik haqqımızı almaq üçün oğlu, özü ilə dəfələrlə görüşmüşük, telefonla danışmışıq. Hər dəfə də

ata-balənin dedikləri bu olub ki, gedin nə bilirsiz eləyin. Bu cür sözlərdən sonra deputatin bize "niyə şikayət edirsiz" deması anlaşılmazdır".

Deputatın qardaşı oğlunu 120 min manat cərimələyiblər

Sürücülər deyir ki, deputat oğlunun onlara qarşı haqsızlığından aradan qaldırılması üçün üz tutduqları dövlət qurumlarının

araşdırılmaları zamanı Qəribovlara məxsus MMC-nin "İpek yolu"nun tikintisi zamanı böyük vergi cinayətlərinə yol verildiyi də üzə çıxb. Məlum olub ki, deputatin oğlu dövlətə vergi ödəməmək üçün qanunsuzluqlar edib, vergidən yayınib: "Prezidentə müraciətimdən sonra məsələ araşdırılmağa başlayanda dedilər ki, şikayətçilər - yəni bizlə ümumiyyətlə onların şirkətində işləməmişik. Əlimizdə isə qaimələr var, həmin

qaimələrdə "Ekspress-Trans" MMC-nin möhürü, MMC sədri olan Fərhad Qəribovun qardaşı oğlu Sarvan Qəribovun imzası var. Qəribovlар Əmək Məfəttilişliyinə məktub yazıb verdilər ki, "Ekspress-Trans" MMC 2012-ci ilin mayından fəaliyyət göstərmir. Diger bir məktubda isə yazar ki, qaimələrdəki möhür "Ekspress-Trans" MMC-yə məxsus deyil. 2014-cü ilə qədər dövlət qurumlarına belə yalan məlumatlar verməkələ pulu muverməkən yazılırlar. Həmin il biz məhkəmə ilə yanayı Vergilər Nazirliyinin 195 xidmətinə de müraciət edib

"Ekspress-Trans" MMC-nin fəaliyyətinin yoxlanılmasını xahiş etdi. Vergilər Nazirliyi araşdırmağa başladı. Araşdırımlarla təsdiqləndi ki, MMC faktiki olaraq fəaliyyət göstərib, lakin vergidən yayınmaq üçün fəaliyyətsiz olduğunu haqda dövlət orqanlarına yalan məlumatlar veriblər. Buna görə də deputatın qardaşı oğlu Sarvan Qəribovu saxladılar, rehbəri olduğu MMC 120 min manat cərime olundu. S.Qəribov 70 min manatı ödədi, yerdə qalan 50 min manatı da ödəmək öhdəliyi götürdü. Bundan sonra onu azad etdilər. Bəzək 15 min manatımız ise ödəməyə tələsmirlər. Fərhad Qəribov düşünür ki, bizlər haqqımızı istəmkən yorulacağıq. Bilsin ki, bizim haqqımızı sonadək tələb edəcəyik. Çünkü həmin pulları bizlər halal zəhmətimizlə qazanmışıq".

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV**
P.S Qarşı tərəfi də dinişənə
 məyə hazırlıq.

AZAL-in inhisarlılığı, buna göre dövlət başçısı tərəfindən edilən irad-
lar ve tragikomik “en-
dirimlər”... Bura qədə-
rini hamınız bilirsiniz.
Onu da bilirsiniz ki,
məhz təyyarə biletinin
bahalığı ucbatından
azerbaycanlılar artıq
Tiflisdən nisbətən ucuz
qiymətə Türkiyəyə
uçur, tətil paketini bur-
dan alır, adambaşına ən
azı 400 manat “qabağa
düşür”.

Amma bu əziyyətə qatlaşmaq istəməyənlər də var: məlum, Tiflis yolu uzaq. Get-gəl, bunun uşaqlısı var, yola dözümsüzü, xəstəsi var. O halda çarə qalır yerli turizm obyektlərinə.

"Yeni Müsavat"ın emekdaşı bu dəfə Nabranda yerlesən, hər gün televiziya və radiolarda reklamı göz və qulaq "deşən" Atlant istirahət mərkəzində oldu. Reportorlarımız ötən il də adı silahlı atışma ilə hallanan vaxt (avqust ayında) bu mərkəzdə olub, orada baş verənləri nəzərə çatdırmışdı. Bu il isə həm dəyişiklikləri, həm də ümumi durumu müqayisəli təhlil etməyə imkan verdi.

"Kitayski Antalya" da bir nege saat...

Nabranın ən populyar istirahət mərkəzlərində nələr olur?

yemək, nə qulluq, nə təmizlik... müqayisə oluna bilməz".

Qiymətlərə nézər salaq: "Atlant"da 1 və 2 otaqlı 2 mərtəbəli hotel bloklarda və 1 və 2 otaqlı 6 mərtəbəli hoteldə 1 nəfərin yaşamaq haqqı, İsveç masasında gün ərzində 3 dəfə yemek və 45 növ əyləncələr daxil olmaqla 50 AZN təşkil edir. (Ötən il müvafiq xidmətlər üzrə qiymət 45 AZN idi) Yox, eger si-

zin Nabranda qalacağınız başqa bir yer varsa ve ancaq 45 növ əyləncədən yararlanmaq isteyirsinizsə, sadəcə 10 AZN ödəməkle içəri girmək mümkündür. 6 yaşına qədər uşaqların girişи pulsuzdur. 10 AZN-ə kiçik yaşılı uşaqlar üçün hovuz, 4 sürüşkən, futbol meydançası, basketbol, çimərlik voleybolu, böyük tennis, badminton, uşaq şəhərciyi, böyükler üçün yelləncəklər, Venetsiyada qayıq gəzintisi, həlqə, bilyard, 10 növ id-

man məşğələsi, uşaqlar üçün
əyləncəli yelləncəklər daxildir.

Ödənişli əyləncelər isə aşağıdakılardır: kartinq, paintball, tir, internet klub, stolüstü xokkey, uşaqlar üçün elektron model maşınlar, gecə klubu, diskoteka (kənardan gələnlər üçün ödənişli giriş 5 AZN), gözellik salonu, solarium, masaj, fin saunasıdır.

**qədər seçimlər var.
Restoranda menyu
qılığı, hovuzda qənaət
prinsipi...**

prinsipi...
Uşaqların daha çox istifadə etdiyi hovuzlarda isə qənaət prinsipi hökm sürür. Gündə ən azı 1-2 saat işıqları kəsməkələ hovuzlardakı attraksionlara fasilə verilir. Büyüklərin hovuzlarındakı bəzi əyləncə vasitələri - atriler (iri döşəklər, oyuncaq "at"lar) isə ödənişlidir - yarım saatı 5 AZN.

İstirahetdən sonra bir nəhar, şam etmək istəyənlər üçün də seçim imkanı boldur. Məkanların sayı çox olsa da, menyu sabitdir: lülə, tikə, basdırma... Və ya basdırma, lülə, tikə. Siz restoranların girişindəki iri menyu lövhələrinə aldanıb da içəri girənlərdənsizsə, əmin olun ki, ofisiant ancaq yuxarıda sadaladığım 3 kabab növünün

Sadəradığım 5 kabab növünün adını çəkəcək və size "bunlar məsləhətdir" deyib məsləhət xarakterli diktələr edəcək. Burada da kabab qiymətlərinin şəhərdən fərqləndiyini demək olmaz. Əksər restoranlarda qiymətlər belədir: lülə (ət, toyuq) 4 AZN, tike 4 AZN, basdırma(danna) 4.50 AZN, çolpa(təndirdə) 8 AZN. Siyahıda şorbaların, salatların vəzilmasına əhamiyyət

Məsələn, burdan yerlə-göy qədər razılıq edən Nübar xanım son iki ildə istirahət üçün buranı seçir: "Mən Antalyada da, Bodrumda da olmuşam. Buranı arıtiq o yerlərə bənzədiblər. Üstəlik, yaxındır. Bir var sən burdan durub Antalyaya gedəsən, bədə var Bakıdan 2 saatə gələsən bura. Özü da Türkiyəyə 1 həftəlik gedirsənse, 2 gün - getdiyin və qayıtdığın gün istirahətdən sayılmır. Cəmi 5 gün istirahət edirsən. Üstəlik, bir nəfərlik Antalya istirahəti ən azı 600-700 manatdır. Burda isə bir nəfəhəmən pula 10-15 gün qala bilir"

ların temizliyi de ele ideal deyil. Dünyanın bütün belə istirahət mərkəzlərində dəniz faktoruna önem verirlər. Dəniz suyunun, ondakı mineralların, qumun yeri heç nə vermır".

Jalə xanım mərkəz daxilindəki kafelerin də bahalığından şikayətləndi. Dedi ki, hovuz kənarında sadə, mürəbbəsiz çay istəsən, bu, sənə 5 AZN-ə başa geləcək. Mürəbbəli çay isə 8 AZN-dir: "Bəpbalaca çaynikdir. İki-üç stekan içən kimi qurtarır. Bunun maya dəyəri nədir ki, bələ baha verirlər? Onsuz da içəri-də hər sey bahadır də".

“İSVEÇ MASASI”		“ШВЕДСКИЙ СТОЛ”	
ÖZ HİMATLILİYİN TÜRK İLK EDEBİ		ПРЕДЛАГАЕТ ГЛАВУ ВСЕМ!	
MENÜ		МЕНЮ	
SAM YEMİĞİ	9 AZN (local 6.50 - 10.00)	ЗАВТРАК	1 AZN
1. BİNGÖ	- 2 CİRLİ	1. КАКАО	- 2 ВИДА
2. KÖRİFTƏ	- 2 CİRLİ	2. СИНЕМА	
3. YUMURTA	- 2 CİRLİ	3. ЙИНА	
4. SALTATAS	- 2 CİRLİ	4. САРАПЛЫ	- 5 ВИДА
5. BÖREK, POMODOR	- 2 CİRLİ	5. БЛЮДА ПОНИДИР	
6. RİLL	- 2 CİRLİ	7. НЕД	- 2 ВИДА
7. TAD	- 2 CİRLİ	8. СЫР	
8. ÇİPLİK	- 2 CİRLİ	9. СЫР	
9. KÖFTƏ	- 2 CİRLİ	10. ЧАЙ	
10. ÇAY	- 2 CİRLİ	11. КОФЕ	
11. ÇİPLİK	- 2 CİRLİ	12. КОНФЕТИ	- 3 ВИДА
12. MÜŞİR	- 2 CİRLİ		
13. BİNGÖ	- 2 CİRLİ		
14. BİNGÖ	- 2 CİRLİ		
15. BİNGÖ	- 2 CİRLİ		
16. BİNGÖ	- 2 CİRLİ		
NARAN	2 AZN (local 1.50 - 3.00)	ОВЕЦ	2 AZN
1. SİMDİYİ	- 4 CİRLİ	1. ПЕРВЫЕ БЛЮДА	- 1 ВИДА
2. KÖNÜG YEMİĞİ	- 4 CİRLİ	2. ВТОРЫЕ БЛЮДА	- 5 ВИДА
3. SALATAS	- 4 CİRLİ	3. СУПЫ	- 6 ВИДА
4. BÖREK, POMODOR	- 4 CİRLİ	4. СУПЫ-ПОНИДИР	
5. TORABAŞ	- 4 CİRLİ	5. СОУСЫ	
6. İZMİR GÖLÜNTÜLÜLER	- 4 CİRLİ	6. СОУСЫ	
7. DESERT	- 4 CİRLİ	7. ДЕСЕРТЫ	
8. DESERT	- 4 CİRLİ	8. СОСЫ	
9. DESERT	- 4 CİRLİ	9. СОСЫ	
10. ÇAY	- 4 CİRLİ	11. КОФЕ	
11. KÖFTƏ	- 4 CİRLİ	12. КОНФЕТИ	
12. KÖFTƏ	- 4 CİRLİ		
SAM YEMİĞİ	9 AZN (local 6.50 - 10.00)	ЧУХНЯ	AZN
1. BİNGÖ YEMİĞLERİ	- 2 CİRLİ	1. ПЕРВЫЕ БЛЮДА	- 2 ВИДА
2. KÖNÜG YEMİĞLERİ	- 2 CİRLİ	2. ВТОРЫЕ БЛЮДА	- 6 ВИДА
3. SALATAS	- 2 CİRLİ	3. СУПЫ	
4. BÖREK, POMODOR	- 2 CİRLİ	4. СУПЫ-ПОНИДИР	
5. TORABAŞ	- 2 CİRLİ	5. СОУСЫ	
6. İZMİR GÖLÜNTÜLÜLER	- 2 CİRLİ	6. ХОЛОДНЫЕ ЗАКОУШКИ	- 5 ВИДА
7. DESERT	- 2 CİRLİ	7. ДЕСЕРТЫ	
8. DESERT	- 2 CİRLİ	8. СОСЫ	
9. DESERT	- 2 CİRLİ	9. СОСЫ	
10. ÇAY	- 2 CİRLİ	11. КОФЕ	
11. KÖFTƏ	- 2 CİRLİ	12. КОНФЕТИ	
12. KÖFTƏ	- 2 CİRLİ		

Bu arada ötenilki durumla müqayise edəndə görünür ki, rəhbərlik faktiki heç bir yenilik, təmir etməyib, yaxşı mənada dəyişikliyə yol verməyib. Necə deyərlər, köhnə hamam, köhnə tas. Tutaq ki, öten il istifadəyə yararlı olan ayaqyolları artıq köhnəlib, təmirə ehtiyacı var, gi-giyena haqda yüksək fikir söylemək olmaz. Məsələn, uşaq hovuzlarının yanında şezlonga uzananlar yaxınlıqda yerləşən ayaqyolundan gələn nətəmiz qoxu ilə hovuzun xlorlu qoxusunun "sintezini" udmaq zorundadır.

Daha bir detal. Öten il uşaq hovuzlarına yerlesdirdikleri pulsuz oyuncaklar bu il yoxdur və sair. Yəni yaxşılığa doğru addım yerinə, geriyə bir addım atılıb. Bu arada... Sizə nə mərkəzin girişində, nə yeməkxanalarда, nə çayxanada ödədiyiniz hansısa məbleğin qarşılığında eck verməyəcəklər.

"Atlant" a gelmək istəyənlər üçünsə yollar o qədər də qarışq deyil. Maşınla gələnlər onsuz da Xaçmazın girişindən etibarən yolboyu Atlantın yönləndirici, iri elanları ilə karşılaşırlar. Onların çəşib başqa bir yere getməsi mümkün deyil. Neca deyərlər, yollar birbaşa sözügedən istirahət mərkəzine getirir. Mərkəzə girib, dayanacağa da 1 AZN ödəyəndən sonra yazida qeyd etdiyimiz məbləği ödəməklə ya bırgünlük, ya da gecə də qalmaq şərtilə istirahət hübəsi

Avtobusla gəlmək istəyənlər üçün de durum sadədir. Bakı Avtovağzalında hər 15 dəqiqədən biri Xudata avtobuslar işləyir - 4 AZN-ə. Xaçmaz avtobuslarının qrafiki da intensivdir. Onun qiyməti isə 5-6 AZN-dir.

Sevinc TELMANQIZI

ÜSAVAT

Son səhifə

N 161 (6189) 27 iyul 2015

Alçanın bilmədiyimiz faydalari

Son illerdə aparılan tədqiqatlar alça yemeyin sağlamlığımız üçün nə qədər fayda verdiyini üzə çıxarıb. "Səlef Xəbər" Türkiye mətbuatına istinadən bildirir ki, bir çox fərqli növü və rəngi olan alça (2000-dən artıq alça növü var) qida lifi baxımından ən zəngin meyvələr arasında yer alır. Antioxidant komponentləri ilə bədəni qoruyan və yüksək miqdarda C vitamini ehtiva edən alça xəstəliklərə qarşı müqavimətimizi artırır. Aşağı kalori dəyəri (100 qram alça, təxminən 45 kalori) alçanın pəhriz siyahılarının əvəz olunmaz meyvələrindən biri olmasını təmin edir. Alça, eyni zamanda, A, K və C vitaminları üçün olduqca yaxşı bir mənbədir. Bunu digər bir mühüm faydası isə ərzaqlardan alınan dəmir mineralinin bədən tərefindən mənim-sənilməsini artıraraq dəmir çatışmazlığına qarşı qoruma təmin etməsidir. Dəmir çatışmazlığı, qan azlığı, ürək ritmi nizamsızlığı, uşaqlarda böyüme problemlərində də bu meyve faydalıdır. 100 qram alça gündəlik C vitamini ehtiyacının, təxminən 16%-ni qarşılıyor. Alça yənə tərkibində olan C vitamini sayəsində xolesterolun nezarət edilməsinə yardımçı olur. Təkbəsına xolesterolu aşağı salmaq üçün kifaya təyil, ancaq oksidə olmuş xolesterolun damar içində toplanmasının qarşısını alaraq infarkt və buna bağlı ürək xəstəliklərindən qorunmağı təmin edən meyvələr arasında sayıla bilər.

10 milyardlıq xəzinə tapıldı

Rusiyadan Kalininqrad vilayətində 1-ci Dünya müharibəsi dövründə qalmış milyardlarla Almaniya markası olan xəzinə aşkar edilib. Könüllülər qrupu tərəfindən evvelcə metal yesik tapılıb və sonradan müyyəyen olunub ki, içindeki 10 milyardlıq marka əskinasları Veymar Respublikası dövrüne aiddir. Qusev şəhərinin Tarix Muzeyi mütxəssisləri və administrasiya rəhbərliyinin iştirakı ilə açılan qutuda kağız əskinaslarla yanaşı, metal 50 "pfennig" qəpiklər, elyazma məktublar, o cümlədən Almaniya və Şərqi Prussiyanın vətənpərvərlik qəzətləri də olub. Xatırladaq ki, Veymar Demokratik-Burjuva

Respublikası 1918-ci ildə nobrinqilabı nəticəsində qurulub və respublika 1919-cu ildən 1933-cü ilədək mövcud olub. Kalininqrad vilayəti isə

Rusiyada yegane yerdir ki, tarixi Şərqi Prussiya ərazisində yerləşir və 1-ci dünya savaşı zamanı burada minlərlə hərbici dəfn edilib.

Dünyani şoka salan 14 gerçek

1. Afrika və Yaxın Şərqdə hər il 2 milyon gənc qız və qadın sünnet edilir.
2. Keniyada bir ailənin gəlininin üçdə biri rüsvətə gedir.
3. Dünya əhalisinin 70%-i bu günədək çevrilərək yiylan telefon səsi eşitməyib.
4. Adi bir ingilis gündə təxminən 300 dəfə kameralara yaxalananır.
5. Hər gün dünya əhalisinin yeddi də biri, yəni 800 milyon insan ac qalır.
6. 150-dən çox ölkədə işgənce var.
7. Dünyanın üçdə biri müharibə şəraitindədir.
8. İntihar edərək ölenlərin sayı, silahlı münaqışlarda ölenlərdən çoxdur.
9. Bir yapon qadının orta yaşı həddi 84 il, bir afrikalıda ise 39 ildir.
10. Afrikada 30 milyon kişi QIÇS daşıyıcısıdır.
11. Hər il 120 min qadın və ya gənc qız Qərbi Avropaya satılır.
12. ABŞ-da hər həftə təxminən 88 şagird sinifə silah gətirir.
13. Dünyada ən az 300 min insan düşüncəsinə görə həbsədir.
14. Silahlı münaqışlarda 300 min uşaq əsgər kimi vuruşur.

Uşaqlar üçün mesaj göndərən kreslo

Amerikada uşaq-ları daşımak üçün vasitələr hazırlayan "Evenflo" firması son zamanlarda tez-tez nə-zərə çarpan azyaşlı ölümlərinin qarşısını almaq üçün kreslo istehsal edib. Uşaqları maşında unudaraq havasızlıqdan ölümüne səbəb olmaqdan qorumaq üçün nə-zərədə tutulan kreslolar maşına yerləşdirilir. Uşaq maşında unudularsa, valideynlərin telefonuna xəbərdarlıq mesajı göndərilir. Qiyməti 150 dollar olan kreslo sə-yahət amanı uşaq kəmərini çıxararkən də xə-bərdarlıq edir.

QOÇ - Təxmi-nən saat 14-e qə-dər ovqatınızda mənfi çalarlar müşahidə oluna bilər. Bunun üçün həll edə bilmədiyiniz mə-sələlərə girişməməlisiniz. Sonrakı müddətdə uğurlu sövdəleşmələr mümkündür.

BUĞA - Ətrafinizda olanları aldatmayın. Əks təqdirdə bunun acısını özünüz çekəcəsiniz. Size xeyirxahlıq edənlərə borclu qalmayıñ. Nahardan sonra sevindirici hadisələrin şahidi olacaqsınız.

ƏKİZLƏR - Az da olsa, bədxah adamlar tə-refindən sixıntılarla mübtəla ola bilərsiniz. Əgər saat 15-e qədər özünü toplasanız, sonrakı ərəfədə ümumi ovqatınız qənətbəxş olacaq.

XƏRÇƏNG - Yaxşı olar ki, bütün enerji-nizi fəaliyyət istiqamətinə yönəldəsiniz. Çünkü hansısa danışçıların və ya müzakirə-lərin uğurlu nəticə verəcəyini ulduzlar tə-kizib edir.

ŞİR - Şəxsi işlərinizdə əsaslı dönüş yaratmaq üçün geniş imkanlarınız olacaq. Müttəfiqlərinizin köməyindən istifadə edin. Gök qübbəsi sizin müdafiə etdiyiindən heç bir qan-qaraçılığı göznlənilmir.

QIZ - Bürcünüz üçün iyulun uğurlu tə-qvimləndən biridir. Bir tərefdən situasiyalara-gın gözlənilmədən xeyrinizə dəyişməsi, digər tərefdənse perspektivli təkliflər almağınız ovqatınızı yüksəldəcək.

TƏRƏZİ - Yeni əlaqələr yaratmaq, müşkül işlərə aydınlıq gətirmək üçün münasib gün-dür. Utopik düşüncələrə qapılmaqdansa, re-allığa uyğun addım atın. Daxili xofunuzu aradan qaldırın.

ƏQRƏB - Astroloji göstəricilər ixtiyarınızda olan bu təqvimdən razı qalacağınızı bəyan edir. Haqqınızda ağız büzənlərin çoxu nəyə qadir olduğunuza görəcək. Özünüzi fağır göstərməyin.

OXATAN - Bu gün fiziki işlərə bir qədər ara verməyiniz lazımdır. Çünkü rastlaşa-cağınız uğurlar daha çox işdən kənarə təsa-düf edəcək. Həlledici məqamlarda məqsəd-əyğun qərarlar çıxarın.

ÖĞLAQ - Həftənin ən uğurlu gününü ya-sayacaqsınız. Sürprizlərə də hazır olun. Ulduzlar bəxtinizi xoş nüanslar bəxş edəcək. Axşam doğma ünvandarda mehman olmağınız məsləhətdir.

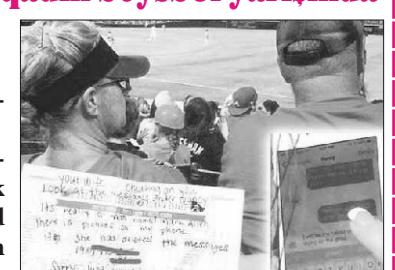
SUTÖKƏN - Səhətinizdə hər şey qayda-sindirdiğəsə, bu təqvimdən narazı qalmaya-caqsınız. Bu gün aldığıınız təkliflər perspek-tivli olduğundan imtiina etməyə tələsməyin. Uğurlu əlaqələr də mümkündür.

BALIQLAR - Fərdi fealiyyətinizdə böyük irəliliyislərə kecid mərhələsini yaşamaqdəsiniz. Hər şey çıxardığınız qərarlardan birbaşa asılıdır. Belə məqamlarda kənar məsləhət-lər o qədər də səmərəli deyil.

Unutmayın, Tanrı uledzlərdən daha yüksəkdə durur!

Ərini aldadan qadın beysbol yarışında ifşa edildi

Amerikanın Atlanta şə-hərində beysbol yarışlarını izləmək üçün Turner Field stadionuna gedən iki bacı ön sıradə oturan Delana Hinson adlı qadının ərini aldattığını ortaya çıxarıb. Hinson adının "Nancy" deyə qeyd etdiyi qadınla yarış boyu mesajlaşıb. Heç bir şeydən xəbəri olmayan kişiye "arvadın səni aldadır" deyə xəbərdarlıq məktubu ya-zan bacılar yazışmaların şəklini də Hinsonun ərine göndəriblər. Üstəlik "arvadının Nancy ilə yazışma-rını oxu. O, qadın deyil, kişidir" deyə də bildiriblər.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"E-Q" mətbəəsində çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmış.
Müəlliflərə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahallə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Zahid SƏFƏROĞLU
Lisenziya N: B 114
SAYI: 4.300